

Sans. Ms.

294.592

C455

1223-MS.

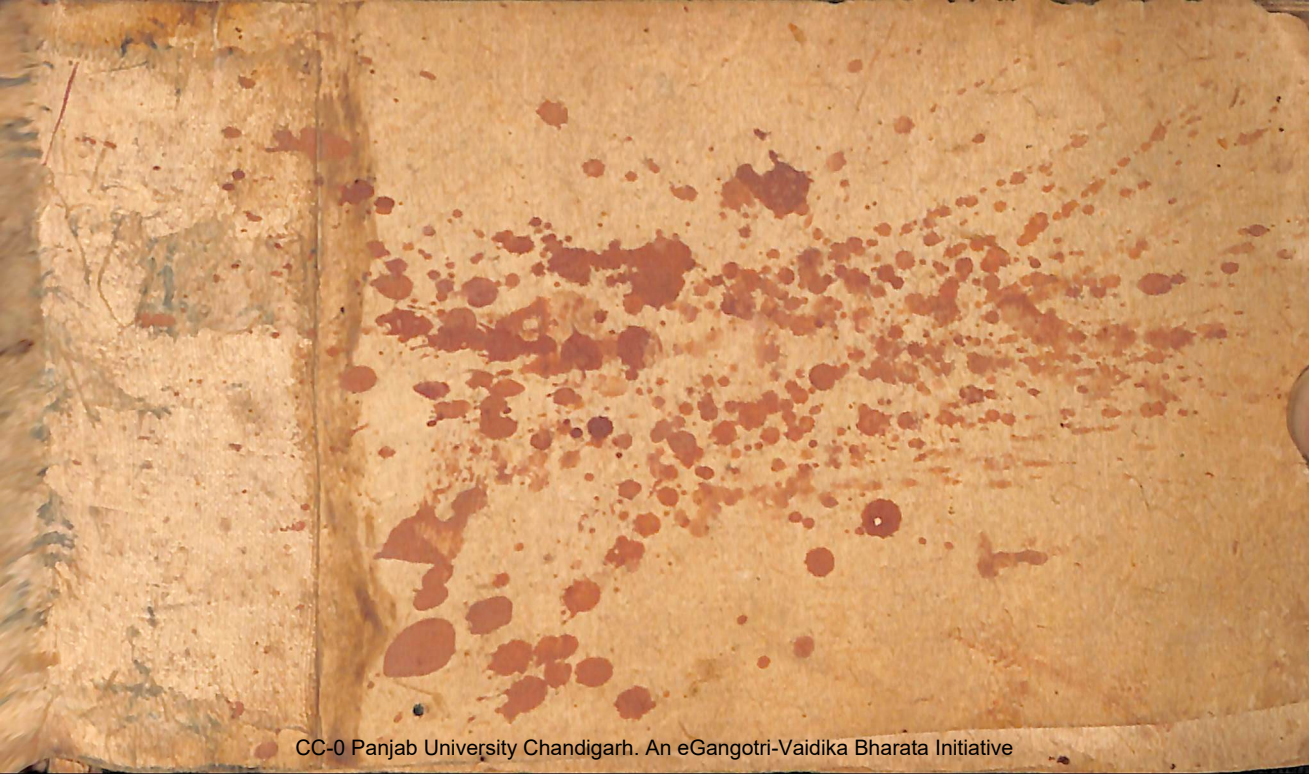
चण्डी चरित्र ८३७ ; संस्कृत
भा० तथा लि०
१४६ पत्रक ॥ ७ पं० प्र० पृ०

वर्षिक अप्राप्य.

संस्कृत । ह० ल०

1223 MS

ॐ नमः श्री देवी कवचमंत्रस्य प्रलाभः विरनुषु पदः श्रीमहामयादेवता ॐ
 श्री वीजं ॐ श्री शक्तिः ॐ लंकी कीलकं श्रीमहामायाप्रीत्यर्थे पाठे विनियोगः ॐ स्व
 संस्थापनाय त्वप
 हरविधौ मोहनेऽ
 नृग्रहे वा सर्वेषां म
 गलानां नि चे
 तमहिमव ॥
 शादक्रमेणैवातं
 नित्यं क्रीडाप्रसक्ता ॥ श्री ब्रह्मा वाच ॥ अस्मि गुरु त मे
 रचयति सकलं विप्र सर्वभूतोपकारिकं ॥ देव्या ॥
 स्वात्मशक्त्या प्रपंचं
 सा नस्त्राणाय भू
 यादमिमतफलदा भद्रकाली च काली ॥

ने ॥ २ ॥ अथ मंथौ लपुत्री च ॥ द्वितीये व्र
तवाशिणी ॥ त्रितीये चंद्रघटेति कू।
ष्माडे चतुर्थे ॥ पंचमे स्कंदमाते
ति ॥ षष्ठे कात्यायनीति च ॥ सप्तमे
काल्परात्री च ॥ महागौरीति चाष्ट
मे ॥ नवमे सिद्धिदायै वनवदुर्गा प्रकी
र्तिताः ॥ उक्ता नैतानि नामानि ब्रह्म

चं.
२

एवमहात्मना ॥ अग्निनादस्यमान
स्तथात्रुमध्यगतोरणो ॥ विषमेदुर्ग
मेवैवभयातीसरणंगता ॥ ६ ॥ न
तेषां जायते किंचिदप्युभरणा संक
ट ॥ नापदस्तस्य पस्यामि लोक दुःख
दायकरी ॥ ७ ॥ ये स्तुभक्त्या स्मृता
नूतं तेषां सिद्धिं प्रजायते ॥ प्रेत सं

शिव ४

स्यात्तु चामुंडावाराहीमहिषासना
दे ॥ ऐं श्री गजसमाश्रुता वैष्णवीग
रुडासना ॥ माहेश्वरीवृषाश्रुताकौ
मा री वाहना ॥ १० ॥ लक्ष्मीपद्मा
सनादेवी पद्महस्ताहरिजिघा ॥
श्वेतरूपधरादेवी इश्वरीवृषवा
हना ॥ ११ ॥ ब्रह्मी हंससमाश्रु

इत्थेतामातरःसर्वाःसर्वरत्नसमन्विताः॥१॥

चं.
३

दासर्वाभरणभूषिताः॥ नानाभरण
मोभाष्यानानारत्नोपणोभिताः॥१२॥
दृश्यन्तेरथमातृदादेव्याक्रोधसमा
कुलाः॥ शंखचक्रगदाधराः॥ हस्तं च
मुशलायुधं॥१३॥ खेटकंतोमरंचैव
परमं पापमेव च॥ कुंतायुधं चरु
हंचण्डाङ्गियुधमन्तमं॥१४॥ दैत्या

नांदेहनायायभक्ता नामभयायच ॥
धारंत्पायुधा नैत्पदेवानां चहिता
यवे ॥ १५ ॥ नमस्तेस्तुमहर्षौद्रेमहा
घोरपराक्रमे ॥ महाबलेमहाकाये
महाभयविनासने ॥ १६ ॥ आहिमां
देविदुष्टे ॥ क्षेपत्रांभिर्घवर्धने ॥ आ
च्यांरक्षामांमैत्रीभ्यामग्निदे

७१

वता ॥ दक्षिणस्य वाराहीने श्रुत्यां
चं. खज्जधारिणी ॥ प्रतीच्या वारुणी रदो
य. द्वाविंशतिगवाहिनी ॥ १८ ॥ उदीचं रदो
कोमासिद्ध्या त्यां शूलधारिणी ॥ ऊ
र्ध्वरूपा एभि रदो दधस्ता देहमवी
तथा ॥ १९ ॥ एवं दशादिशो रदो ब्रामुं
डायाववा हुना ॥ जयमेवाग्रतः

पा
 स्यात्तु विजया स्यात्तु पृथुतः ॥ २० ॥
 अजिता वामपार्श्वे तु दक्षिणे चाप
 राजिता ॥ २० ॥ शिखा मुद्योतनी र
 हेतुमा मूर्ध्नि व्यवस्थिता ॥ मा लाघ
 शललाटे च भुवोरद्वे शशिनी ॥ २१ ॥ यत्र
 त्रिनेत्रा च भुवोर्मध्ये यमघंटा च
 नाशिके ॥ शशिनी चक्षुषोर्मध्ये

चं.
५

ये।
श्रोत्र द्वारवासिनी ॥ २२ ॥ कपोलो
कालिकारक्षेत्कर्णमूलेत्कर्णिकरी ॥
नासिकायां सुगंधाच्च उत्तरोक्षेत्रुच
र्चिका ॥ अधरे चामृतकलाजिह्वायां
च सरस्वती ॥ २३ ॥ दंतान्तरदातुको
मारीकंठदेतुचंडिका ॥ घटिकां चि
त्रघंटाच्च महामाया च तालुके ॥ २४ ॥

कामारव्याचिवुकंरहोद्वाचमेसर्वमं
गलाः॥ श्रीवाघांभद्रकालीचः॥ ८
सुबंशोधनुर्धरी॥ २५॥ नीलग्रीवा
बहिर्कंठेनलिकान्तलकूवरी॥ ख
ङ्गधारिणभोस्कंधोवाहमेवज्रधा
रिणि॥ हस्तयोर्दंडिनीरहोदं वका
चांगुलीषुचः॥ २६॥ नखाप्लव्हेष्वरी

प्रतनाकाभिकामेयं ५

चं
६
रत्नेकुक्षौ रत्नेनृलेश्वरी ॥ स्तनौ रत्ने
नमहादेवीमनःशोकविनारीनी ॥ २७
हृदये ललिता देवी उदरे सिंहवाहि
नी ॥ नाभौ च योगनी रत्ने कुक्षौ गुह्ये
श्वरी तथा ॥ २८ ॥ दुर्गधामिन्द्रमध्ये तु
गुदे महिषवाहिनी ॥ कद्रो भगव
ती रत्ने ज्जानुमध्ये विनायकी ॥ २९

प्र

गुल्फघोर्तारसिंहीच पाददृष्टेचतेज
सी ॥ पादंगुलीं श्रीरक्षेत्पादाधंस्यल
वासिनी ॥ नखान्दंष्ट्रांकरालीच के ।
शांश्रैवोर्ध्वकेसिनी ॥ ३१ ॥ रोमकूपेषु
कोमारीत्वचंवागीश्वरीतथा ॥ रक्तम
ज्जावसामांसान्यस्थिमेदांसिपार्व
ती ॥ ३२ ॥ कंठाशिका ललात्रीच पि

चं.

तं च मुकटेऽश्वरी ॥ पञ्चावती पञ्चको
शोकफेच्छुडामणिस्तथा ॥ ३३ ॥ ज्वाला
मुक्तीनपाज्जालमभेद्या सर्वसंधिषु
शुक्रं व्रणाणीमोरत्ने क्वायां कने श्व
रीतथा ॥ ३४ ॥ अहंकारमनो बुद्धि
क्षमे धर्मचारिणी ॥ प्राणायानो न
थाव्यान मुदानं च समानकं ॥ ३५ ॥

वज्रहस्ताचमेरुद्वेष्टाणाकल्पंतुसो
भने ॥ रसेक्षेपेचगंधेच ॥ राब्देस्पर्शे
चयोगिनी ॥ ३६ ॥ सत्त्वंराजस्तमश्च
व ॥ रदोन्नारायणीतथा ॥ आयुर्मे
रदावाराहीधर्मरदतुवैष्टुवी ॥
३७ ॥ यशःकीर्तिचलदंतीचसदार
दंतुमातरः ॥ गोत्रमिंद्राणिमेर

चं.
८

त
दोषशून्ये रत्नचंडिके ॥ ३८ ॥ पुत्रान्
रत्नेनाहादेवीभार्या रत्नभैरवी ॥ पं
थानं सुपथारत्नेन मार्गदोमं करीत
था ॥ ३९ ॥ राजद्वारे महालक्ष्मीर्विजया
सर्वसंस्थिता ॥ रत्नाहीनं तु यस्या
नं वर्जितं कवचेन तु ॥ ४० ॥ तत्सर्वं रत्न
मे देवी जयंती पापनासनी ॥ रत्नमे

सर्वगात्राणि दुर्गे दुर्गि पद्मारणी ॥ ४१ ॥
पदमेकं नगच्छेत्तु घटी के कु भमात्म
नः ॥ कवचेनावृतो नित्यं यत्र यत्रैव
गच्छति ॥ ४२ ॥ तत्र तत्रार्थलाभश्च
विजयः सर्वकामकः ॥ यं यं चिंतय
ते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितं ॥ ४३ ॥
परमैश्वर्यमतुलं प्राप्नोति विपुलं पु

चं.
८

मान्॥ निर्भयो जायते मर्त्यसंग्रामे ह्य
पराजितः॥४४॥ त्रैलोक्ये च भवेत्तु ज्यः
कवचेनाढ्यः पुमान्॥ इदं तु देव्याः
कवचं देवानामपि दुर्लभं॥४५॥ सः
पठेत्प्रयतो नित्यं त्रिसंध्यं प्रधया
नितः॥ देवी कला भवेत्तस्य त्रैलोक्ये
चापराजितः॥४६॥ जीवे हर्षसन्तसा

ग्रमपमत्सुविवर्जितः॥ नरपतिव्याध
यःसर्वे लूताविस्फोटकादयः॥४७
स्यावरंजंगमंवापिकृत्रिमंचापि
यद्विषं॥ अभिचारिणिसर्वाणिमं
त्रयंजाणिभूतले॥४८॥ सूचराखेच
राश्र्येव कुलजाश्रोपदंशकाः॥ स
हजांकुलजामालाडाकनीसाक

तथा
नीवला ॥४८॥ अंतरिक्षाचराघोराहा ३
किमश्वमहावला ॥ ग्रहभूतविषा
चाश्वपदागंधर्वराक्षसाः ॥५०॥ ब्रह्म
राक्षसवेतालाकुष्मांडाभैरवादयः
नृपतिदर्शनात्तस्य कवचे हृदि सं
स्थिते ॥५१॥ मानोव्रतिर्भवेद्राज्ञा
तेजोबुद्धिकरं परं ॥ यथाशान्तिर्धत्ते

सोपि की त्विमंडलभूतले ॥ ५२ ॥
जपेत्सप्तसतीचंडीकृत्वा तु कवचं
पुरा ॥ यावद्भूमंडलं धत्ते सशैलव
नका नज ॥ ५३ ॥ ताव तिश्रुति
मेदं न्यासं ततिः पुत्रपौत्रकी ॥ देहां
ते परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्लभं ॥
५४ ॥ प्राप्नोति पुरुषो नित्यं महामा

चं
॥

मात्रणादतः॥ ईति श्री हरिहर
स्वा विरच्यतां देवा कवचसंहरणी
समाप्तम्॥ ॐ विरउवाच॥ जयंतीमं
गलाकासीभद्रकालीकपालिनी॥
दुर्गा त्रिमाशिवाधात्री स्वाहास्रधा
नमोस्तुते॥ १॥ मधुकैटभविद्राविधि
धात्रीवरदेनमः॥ त्वंदेहि यशोदे

हिजयंदेहि द्विषोजहि ॥ २ ॥ महिषा
सुरनिनीषाविधात्रे वरदेनमः ॥ न
पंदेहि ॥ ३ ॥ रक्तबीजवधेदेवीचंडमुं
डविनाषिनि ॥ नपंदेहि ॥ ४ ॥ शुंभस्यै
वनिशुंभस्यधूम्राक्षस्यमर्दिनी ॥ न
पंदेहि ॥ ५ ॥ वंदितंघ्रियुगेदेवे देवि
सौभाग्यदायिनी ॥ नपंदेहि ॥ ६ ॥

चं.
१२

अचिंत्यरूपचरते सर्वथा त्रुविनाश
नि ॥ रूपं देहि ॥ ७ ॥ नते भ्यः सर्वदा
भक्त्या चंडिके डुरिता पहे ॥ रूपं दे ॥ ८ ॥
स्तुव श्यो भक्ति पूर्व त्वं चंडिके व्याधि
नाशिनी ॥ रूपं देहि ॥ देहि सो भाग्य
मारो गप देहि दे विपरं सुखं ॥ रूपं दे ॥
१० ॥ विधेहि द्विस्व तं नाशं विधेहि ।

वलमुच्चकै ॥ रूपंदेहि ॥ ११ ॥ विधेहि
देविकल्पाणं विधेहि परमं प्रियं
रूपंदे ॥ १२ ॥ सुरासुरशिरोरत्नानि
घस्यचरणां विके ॥ रूपंदे ॥ १३ ॥ वि
द्यावंतं यशस्वंतं लक्ष्मीवंतं जनं ॥ कु
रु ॥ रूपंदे ॥ १४ ॥ अचंडदेवदर्पघ्ने
चंडिके प्रणताय मे ॥ रूपंदे हि ॥ १५ ॥

चं.
१३

चतुर्भुजे चतुर्वक्र संस्तुते परमेश्वरी
रूपं दे॥ १६॥ कृष्णेन संस्तुते देवि श
श्वरूपं दे॥ १७॥ हि
माचल सुतानां संस्तुते परमेश्वरी
रूपं दे॥ १८॥ इंद्रा एति पति सद्भाव
जिते परमेश्वरी ॥ रूपं देहि ॥ १९॥ दे
वि प्रचंडदोर्दंड दैत्यदर्प विनाशि

नि ॥ रूपदे ॥ २० ॥ देविभक्तजनोदामद
तानं दोदधं विके ॥ रूपदे ॥ २१ ॥ पत्नी
मनोरमां देहि मनोवृत्तानुसारिणी
तारणी दुर्गसंसारसागरस्य कुलो
द्भवा ॥ २२ ॥ इदं स्तोत्रं पठित्वा तु महा
स्तोत्रं पठेन्नरः ॥ स तु सप्तसतीसं
ख्यावरमाप्नोति संपदः ॥ २३ ॥ इति

चं.
१४

गलास्तोत्रं समाप्तम् ॥ ॐ विष्णु ह्यज्ञा
नदेहाय त्रिवेदीदित्यचक्षुषे ॥ ॐ
यः प्राप्तिनिमित्ताय नमः सोमार्घ्य
धारिणः ॥ सर्वमेतद्देनाय सत्तमं त्रा
णामपि कीलकं ॥ सोपेक्षे मम वाङ्मो
क्षिसत्ततं जाप्यतत् परः ॥ २ ॥ सि
धं तु ब्रूयतादीनि वस्तुनिसकला

न्यपि ॥ एतेन स्तुवतां देवी स्तोत्रं
देन सिद्ध्यति ॥ ३ ॥ नमं त्रं नौषधं त
त्र न किंचिदपि विद्यते ॥ विना जापे
न सिध्यंति सर्व मुच्चाटनादिकं ॥ ४ ॥
समग्राण्यपि सिद्ध्यंति लोके प्रांका
मिमांसा ॥ ५ ॥ कृत्यानि यत्र यामास स
र्वमेव मिदं शुभं ॥ ५ ॥ स्तोत्रं वै चंडि

चं.
१५

का यास्ततश्च गुह्यं चकार सः ॥ स
माप्नोति सुपुत्र्येन तं तथा बन्निमं त्रि
रां ॥ ६ ॥ सोपि देममवाप्नोति सर्वमे
वनसंशयः ॥ कृद्मायां वाचतुर्दशा
मष्टम्यां वासमाहितः ॥ ७ ॥ इदंति
प्रतिगृह्णाति नान्येषां प्रसिञ्चति
इत्थं च पराकीलेन महादेवेन ।

कीलितं ॥ ८ ॥ यो निष्क्रीलां विधाये ।
नानित्यं जयति संसृष्टं ॥ स सिद्धः
स गणो शोषिर्गंधर्वो जायते वने ॥ ९ ॥
न चैवापटुस्तस्मै भयं क्वपि न जा
यते ॥ नाल्पमृत्युवशां भवति मृतो
मोक्षमवाप्नुयात् ॥ १० ॥ ज्ञात्वा प्रा
रभ्य कुर्वीत संकुर्वी एते विनश्य

च.
१६

ति० ॥ ततो जात्यैव संपन्नमिदं गार
भजे बुधैः ॥ ११ ॥ सौभाग्यदिचयत्किं
चिद्वृषपते ललनाजनैः ॥ तत्सर्वत
प्रशादेन तेन जाप्यमिदं शुभम् ॥ १२
शतैस्तु जाप्यमाने स्मिन् स्तोत्रे संप
तिरुच्यकैः ॥ भवत्येव समग्रा पि
ततः गारभ्यमेव तत् ॥ १३ ॥ ऐस्वर्य

पत्रप्रणादेन सौ भाग्यरोग संपदः
शत्रुहानिपरो मोक्षः स्तूयते सा न
किं जनेः ॥ १४ ॥ इति श्री भगवत्पकी
लकेशमाप्नुम् ॥ मार्कंडे उवाच ॥ ॐ ख
कुंचक्रगदेषु चाप परे घान्मूलं भुसं
डी प्रारः ॥ संखं संदधती करैस्त्रिन
यतां ॥ सर्वांगभूषावतां यामसौ ।

चं.
१७

स्वयेतेदरौकमलत्रो॥ हंतुंमधुकैटभो॥
नीलास्मद्युतिमासापाददसकांसेत्रे
महाकालिकां॥ मार्कंडेउवाच॥ १॥ सा
वर्णिस्सूर्यतनयोयोमनुंकण्यतेह
मः॥ तिसामयतदुत्पत्तिंविस्तराद्
दत्तोमम॥ २॥ महामायानुभावेन
यथामन्त्रतराधिपः॥ सवभूवमहा

भागस्सावर्णिस्तनयोरवेः॥३॥ स्वा
रोचिर्वेनरेष्वर्चयेत्त्रवंससमुद्भवः
सुरयोनामराजाभूत्समस्तैदितिम
ण्डले॥४॥ तस्यपालयतस्सम्यक्प्र
जापुत्रानिबोरसान्॥ वभूवुस्त
त्रबोभूपाःकोलाविध्वंसिनस्तदा
य॥ तस्यतैरभवद्युद्धमतिप्रवल

चं
१८

दण्डितः॥ नूतैरपि सतैर्युद्धे कोलावि
धुंसिभिर्जितः॥ ६॥ ततः स्वपुरमाया
तो निजदेशाधिपे भवेत्॥ आक्रान्तस्स
महाभागस्तैस्तदाश्रवलाभिः॥ ७॥
अमात्यैर्वलिभिर्दुष्टैर्दुर्वलस्य दुरात्म
भिः॥ कोशो बलं चापहृतं तत्रापि।
स्वपुरे ततः॥ ८॥ ततो मृगया व्याजे

नृह त स्वाम्यस्सभूपतिः ॥ एकाकी
हमास ह्यजगामगहनं वनं ॥ ८ ॥ सत
त्राश्रमममद्रादीद्विजवर्यस्यमेधसः
प्रणां त स्वापदाकीर्णमुनिशिष्योप
पोमितम् ॥ १० ॥ तस्यौकंचित्सका
लंचमुनिनातेनसन्कृतः ॥ इतश्च
तश्चविचरंस्तस्मिन्मुनिवराश्रमे ॥ ११

चं.
१८

सोचिंतयतदातत्रममत्वाकृष्टमानसः
मत्पूर्वैःपालितंपूर्वमयाहीनंपुरंहि
तत् ॥ १२ ॥ मद्भृत्यैस्तैरसद्भृत्यैर्धर्मतः
पालयतेतवा ॥ नजानेसप्रधानोमेस
रहस्तीसदामदः ॥ १३ ॥ ममवैरवसं।
घातंकान्भोगानुपलप्सते ॥ येममा
नुगतानित्यंप्रपादधनभोजनैः ॥ १४ ॥

अनुवृत्तिर्धुर्वतेद्यकुर्वन्त्यन्यमही
भूताम् ॥ असम्पद्ययशीलैस्तैर्धु।
वद्विस्सततं व्ययम् ॥ १५ ॥ संचिंतं।
स्सोति दुःखेन दायंकोसोगमिष्यति
एतच्चान्यच्च संततंचिंतयामास पा
र्यिवः ॥ १६ ॥ तत्र विप्राश्चमाभ्यासे।
वैश्यमेकंददर्शिनः ॥ स एष्टस्तेन

चं.
२०

कस्त्वभोहेतुश्चागमनेत्रकः ॥ १७ ॥
ससोकइवकस्मात्त्वंदुर्मनाइवलक्ष्य
से ॥ १८ ॥ इत्याकर्ण्यनचस्तस्यभूष
तंजराद्योदितम् ॥ २० ॥ समाधिर्नाम
वैष्णोहमुत्पन्नो धतिनां कुले ॥ २१ ॥
पुत्रदारैर्निरस्तश्चधनलोभादशा
धुभिः ॥ विहीनश्चधनैर्दारेः पुत्रै

सदायमेधनम् ॥ २२ ॥ वनमभ्यागतो
दुःखीनिरस्तः प्रापुर्वंधुमिः ॥ सोहं
नवेमिपुत्राणां कुशलाकुशलाभि
काम् ॥ २३ ॥ ब्रह्मतिंस्वजनानां च दा
राणां चात्र संस्थिताः ॥ किन्तु ते धा
गृहेक्षेममक्षेमं किन्तु सांजतम् ॥ २४
कथ्यते किन्तु सङ्गता उर्वता किन्तु मे

चं.
२१

सुताः॥२५॥राजोवाच॥२६॥येनि
रसोभवाँलुधौपुत्रदारादिमिर्धनै
२॥तेषुकिंभवतःस्नेहमनुवधा
तिमानसम्॥२८॥वेणुउवाच॥
२९॥एवमेतद्यथाग्राहमवानसम्
ऊतंवचः॥३०॥किंकरोमिनवधा
तिममनिष्ठुरतामनः॥येसंत्पा

उपपित्तस्त्रिरुंधनलुब्धैर्निराकृतः
३१ ॥ पतिस्वजनहार्दचहार्दितेष्टेव
मेमनः ॥ किमेतन्माभिजानामि।
जानन्नपिमहामते ॥ ३२ ॥ यत्प्रेम
प्रवरांचितंविगुणेष्वपिवंधयु ॥
तेषां कृते मे निश्वासादोर्मनस्य च
जायते ॥ ३३ ॥ करोमि किं यन्न मन

चं.
२२ स्नेहशीतिषु निष्पूरम् ॥ ३४ ॥ मार्क
ण्डेय उवाच ॥ ३५ ॥ ततस्तौ सहितौ
विप्रतं मुनिं समुपस्थितौ ॥ ३६ ॥
समाधिर्नाम नैष्योसौ सच पार्थिव
वसतमः ॥ कृत्वा तु तौ यथा न्यायं
यथाहं तेन समिदम् ॥ उपविष्टौ
कथां काश्चिच्च कृतुर्वैष्य पार्थिव

वो ॥ ३८ ॥ राजोवाच ॥ ३९ ॥ भगवंत्वा
महं प्रष्टुमिह कामेकं वदस्व तत् ॥ ४० ॥
दुःखाद्ययत्ने मनसं स्वचित्ताद्यततां
विना ॥ ममत्वं गतराज्यस्य राज्याङ्गे-
श्च स्थितेष्वपि ॥ ४१ ॥ जानतोऽपि यथा
तस्य किमेतन्मुनिसतमः ॥ अथ च ।
निष्कृतः पुत्रैर्दीरैर्भृत्यैस्तथोक्तिः ॥ ४२ ॥

चं.
२३

स्वजनेन च संत्यक्तस्तेषु हार्दीतथाप्य
ति ॥ एवमेव तथा हं च द्वावप्यतंतदुः
खितौ ॥ ४३ ॥ दृष्टदोषेपि विषये मम
त्वाक्कस्मान्नसौ ॥ तत्किमेतन्महा
भाग्यमोहो ज्ञानिनोरपि ॥ ४४ ॥ म
मास्य च भवत्येषा विनेकान्धस्य मू
ढता ॥ ४५ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ४६ ॥ ज्ञा

नमस्ति सप्तस्य जंतोर्विषयगोच
रे ॥ ४७ ॥ विषयश्च मह्यभागजाति
श्चैष्यकृष्टकृ ॥ ४८ ॥ दिवंधां प्रा
णिनं केचिद्रात्रावंधास्तथापरे ॥ ४९ ॥
केचिदिवातथारात्रौ प्राणिनस्तु ल्य
दृष्टं यः ॥ ज्ञानिनो मनुजांसत्प किं
नुतेन हि केवलम् ॥ ४९ ॥ यतो हि ज्ञा

चं.
२४

नितं सर्वे पणुपद्वि मृगादयः ॥ ज्ञा
नं च तन्मनुष्याणां यजेथां मृगप।
द्विणाम् ॥ ५० ॥ मनुष्याणां च यजे
थां तुल्यमत्यतथोभयोः ॥ ज्ञाने पि
सतिपस्यैतान्पतगान्क्वावचं बु
धु ॥ ५१ ॥ कणमोदादृता न्मोहा।
त्पीडयमानानपि दुधा ॥ मानुषा

मनुज व्याघ्रसामिलाघास्तुतान्प्र
ति ॥ ५२ ॥ लोभात्प्रतुषकाराय न
न्वेतान्किं नुपस्यति ॥ तथापिममता
वर्तमोरुगर्तनिपातिताः ॥ ५३ ॥ म
हामायातुभावेन संसारस्थितिका
रिणः ॥ तन्नात्रविस्मयकार्यो यो
गनिद्राजगत्पते ॥ ५४ ॥ महामाया

चं.
२५

दुर्य्यौषातयासंमोहतेजगत् ॥ ज्ञा
निनामपिचेतांसि देवीभगवती।
हिंसा ॥ ५५ ॥ वलादाक्तमोहाय।
महामायाप्रयच्छति ॥ तथाविस्तृज्य
तेविष्ण्वजगदेतच्चराचरम् ॥ ५६ ॥
सैषाप्रसन्नावरदान्तरांभवति
मुक्तये ॥ साविद्यापरमा मुक्तेर्हंतु

भूतासनातनी ॥ ५७ ॥ संसारबंधुरे
तुष्यसैव सर्वेष्वरेष्वरी ॥ ५८ ॥ राजो
वाच ॥ भगवन्काहिसादेवीमहामा
येति पांभवान् ॥ ६० ॥ ब्रवीति कथमु
त्पन्ना सा कर्मास्पाश्वकिं द्विज ॥ य
त्प्रभावाचसादेवीयत्स्वरूपाय दु
द्भवा ॥ ६१ ॥ तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामि त्व

चं.
२६

तो ब्रह्मविदाम्बर ॥ ६२ ॥ त्रिष्टि रुवा
च ॥ ६३ ॥ तित्पैव सा जगन्मूर्ति स्तया स
र्वमिदं जगत् ॥ ६४ ॥ तथा पितृत्समुत्प
त्तिर्वसुधाश्रूयतां मम ॥ देवानां कार्यं
सिद्ध्यर्थमाविर्भवति सा यदा ॥ ६५ ॥
उत्पन्नेति तदा लोके सानित्याप्यभि
धीयते ॥ योगनिद्रां यदा विष्णुर्जग

तेकार्णवीकृते ॥६६॥ आस्तीर्षणे
षममज्जत्कल्पांते भगवान्प्रभुः ॥ त
दा द्वावसुरोद्यौरो विख्यातौ मधुकै
टभौ ॥६७॥ विष्णुकर्णमलोद्भूतौ
हेतुंब्रह्माणमुद्यतौ ॥ सनाभिक
मले विष्णोस्थितौ ब्रह्मा प्रजापतिः
६८ ॥ दध्नात्तावसुरोद्यौरो प्रसुप्तौ

चं.
२७

चजनार्दनम् ॥ तुष्ठावयोगनिद्रां तमे
काग्रहृदयस्थितः ॥ ६८ ॥ विबोधना
र्णयहरेरुत्तिनेत्रकृतालमाम् ॥ ७० ॥
ब्रह्मोवाच ॥ ७१ ॥ विश्वेष्वंसी जगद्ग
त्रीस्थिति संसारकारिणीम् ॥ स्तो
मिनिद्रां भगवन्ती विधमोरतुलने
जसः ॥ ७२ ॥ त्वं स्वाहा त्वं स्वधा त्वं हि

वयङ्कारस्वरात्मिका ॥ ७३ ॥ स्वधात्व
मक्षरेनित्ये त्रिधामात्रात्मिका स्थि
ता ॥ अर्धमात्रास्थितानित्यायानुच्चा
र्या विशेषतः ॥ ७४ ॥ त्वमेव सा त्वं ।
सा वित्री त्वं देवी जननी प्रभ ॥ त्व
येन धार्यते विश्वं त्वयेन तत्सृज्यते
जगत् ॥ ७५ ॥ त्वयेन तत्पाल्यते देवी

चं.
२८

त्वमत्स्यते च सर्वदा ॥ विसृष्टोऽस्मि
रूपात्वं स्थिति रूपा च पालने ॥ ७६
तथा संहतिरूपांते जगतोऽस्य जग
न्ममे ॥ महाविद्यामहामायामहामे
धामहास्मृतिः ॥ ७७ ॥ महामोहा च
भवति महादेवी महेऽसुरी ॥ प्रकृ
तिस्त्वं च सर्वस्वगुणत्रयविभावि

नी ॥ १८ ॥ कालरात्रीर्महारात्रीर्मह
रात्रीप्रदासुणा ॥ त्वं श्रीस्त्वमीश्वरी
त्वं श्रीस्त्वबुधिर्वैधलक्षणा ॥ १९ ॥
लज्जापुष्टिस्तथातुष्टिस्त्वशांतिः
दांतिरेव च ॥ खड्गिनीमूलिनीद्यौ
रागदिनीचक्रेणीतथा ॥ २० ॥ शंखि
नीचापिनीवाणाभुसुंडीपरिधा

चं
२०

युधा ॥ सोम्यासौम्यतरासेषसौम्येभ्य
स्तुतिशुंदरी ॥ ८१ ॥ परापरारांगपर
मात्वमेवपरमेश्वरी ॥ यच्चकिंचि
त्कचिद्वस्तुसदसद्वास्वित्तात्मिके
८२ ॥ तस्यसर्वस्ययासक्तिस्तोत्वंकिं
स्तूपसेयदा ॥ यथात्वयर्जुगत्स्वया
जगत्पात्पुनियोजगत् ॥ सोपिनिद्रा

वसंतीतस्कस्तोतुमिहेश्वरः ॥ वि
ष्णुं शरीरग्रहणं महमीषातएवच ॥
८४ ॥ कारितास्ते यतोतस्त्याकस्तोतुं
शक्तिमान्भवेत् ॥ सात्वमित्यं प्रभा
वेस्त्वेरुदारैर्देवी संस्तुता ॥ ८५ ॥
मोहयेतोदुराधर्षावसुरौमधुकै
टमौ ॥ प्रबोधं च जगत्त्वामीनीयता

चं.
३५

मच्छुतोत्तु ॥ ८६ ॥ बोधश्चक्रियताम
स्पृहंतुमेतौ महासुरौ ॥ ८७ ॥ ऋषिरु
वाच ॥ ८८ ॥ एवं स्तुजातदादेवीतामसी
तत्र वेधसा ॥ ८९ ॥ विष्णोर्बोधना
र्थाय निरुंतुं मधुकैटभो ॥ नेत्रास्यना
सिकावाहूदृश्येभ्यस्तथोरणः ॥ ९० ॥
निर्गम्यदर्शनेन स्थोत्रं स्तुतुं व्यक्त

जन्मनः॥ उत्तम्यौचजगन्नाथस्तथा
मुक्तोजनार्दनः॥ ८०॥ एकार्णवेहिण
यनातत्सदृशोचतौ॥ मधुकैटमो
दुरात्मानावतवीर्यपराक्रमो॥ क्रो
धरक्तेदरावतुं ब्रह्माणं जनिनौद्य
मो॥ ८१॥ समुत्थायततस्तार्ण्युयु
धेभगवाननुरिः॥ ८२॥ पंचवर्षस

चं
३१

हृष्टाणि वारुमे प्रहरणो विभुः ॥ ता
वप्यतिबलोन्मत्तौ महामाया विमो
हितौ ॥ १८ ॥ उक्तवन्तो वरोत्तमौ वि
प्रतामिति केषावम् ॥ १९ ॥ श्री भग
वानुवाच ॥ भवेतामध्यमे तु ह्यौ
समवध्यावुभावुषि ॥ २० ॥ किम।
नेन वरेणात्र एतावद्विबुधैर्म।

या ॥ टे ॥ ऋ ष रु वा च ॥ टे ॥ वंचि
ताभ्यामिति तदा सर्वमाद्यो मयं जग
त् ॥ १०० ॥ विलोक्यतां भागदितो भ
गवानकमस्ते दशराः ॥ श्रीतो स्वस्ति
वसुधैव कुटुम्बकम् ॥ नमः शिवाय ॥ नमः शिवाय ॥
श्रवां जहिन यत्रो बीसललेन परि
लुता ॥ १०१ ॥ ऋ षि रु वा च ॥ १०२

चं.
३२

तथेत्तुक्ताभगवन्नाशांखचक्रगदाभ
ता॥ कृत्वाचक्रेणवैकिंन्तेजघनेसि
रसीतयो॥ १०३॥ एवमेष्टासमुत्पन्ना
ब्रह्मणासंस्तुतास्त्वयम्॥ प्रभावम
स्यादेवास्तुभूयप्रणुवदामिते॥ १०४॥
इति श्री मार्कण्डेयपुराणे एकादशोऽध्याये
मन्त्रं नरे देवी महात्म्ये मधुकैय

भवधोनामप्रथमो ध्यायः ॥ १ ॥ ओं अं
बेअं बालिकेवालाय ॥ ओं लं लीं लीं ।
क्रीकालिकादेवै फट् स्वाहा ॥ ओं आ-
हवस्सुकुपरसुमादेष्टुकलीसां प
मं धनुकुंडकां ॥ दंडिशक्तिं मसिंच
चर्मजलजां घंटासुराभाजनां ॥ प्र
लंपाशुसुदर्शने च दधनि रुस्नेजा

चं.
३३

बालप्रभा ॥ सैवैषौ रभसमर्दिनीमि
हमहौ ॥ लक्ष्मीपिरो जस्थियां २
द्वितीयां ध्याने ॥ २ ॥ ऋ वि र उ वा च ॥
१ ॥ देवा सुरमभूद्युहं हर्षा मवदया
तं पुरा ॥ महिषे सुराणा मधिषे देवा
तां च पुरंदरे ॥ २ ॥ तत्रासुरैर्महावी
र्यैर्देवसैन्यं पराजितम् ॥ जित्वा च

सकलान्देवानिद्रोभून्माहिषासुरः
३॥ ततः पराजिता देवा यमाजोर्नि
प्रजापतिम् ॥ पुरुस्कृत्य गतास्तत्र
पत्रेण गरुडध्वजौ ॥ ४ ॥ यथावत्तं
तयोस्तद्वन्माहिषासुरचेष्टितम्
त्रिदशस्कृष्यामासुर्देवाभिभव
विस्तरम् ॥ ५ ॥ सूर्यद्राग्यनिले

चं.
३४

नूनां यमस्य वरुणास्य च ॥ अन्येषां
चाधिकारास्तस्वमेवाधितिश्च ति ॥ ६ ॥
स्वर्गान्निराकृतास्सर्वे ते न देवगणा
भुवि ॥ विचरन्ति यथा मर्त्या म हि
वेणु उरात्मना ॥ ७ ॥ एतद्दृष्ट्वा स्थितं
सर्वममरादिविचेह्यतम् ॥ शरणां
वप्रपन्नाः स्मो बधस्तस्य विचिंत्य

ताम् ॥ ८ ॥ इत्थं निष्प्राप्य देवानां व
चांसि मधुसूदनः ॥ चकार कोपं
भूष्य भुङ्क्ते कुटिलान्तो ॥ ९ ॥ त
तोति कोपि सर्गस्य चक्रिणो व
दनाततः ॥ निष्प्राप्य काममहते जो
ग्रस्य णाङ्कुरस्य च ॥ १० ॥ अन्येषां
चैव देवानां रात्रादीनां प्रशिरतः

चं.
३५

निर्गतं सुमहते जस्त वैकं समगर्क
तः ॥ ११ ॥ आतीव ते जसकूटज्वलंत
मिव वर्तते ॥ ददृशुस्ते सुरास्तत्र ज्या
ला व्याप्रादि गंतरम् ॥ १२ ॥ आतुलं
तत्र तते जसर्वदेवशरीरजम् ॥ ए
कस्थं तदशून्मासी व्याप्रा लोकत्र
यं त्विषा ॥ १३ ॥ यदशून्मा भवते

जस्तेनाजायतन्मुखम् ॥ याम्येन
चाभवन्केशा वारुणो विष्णुतेज
सा ॥ १४ ॥ सोम्येन स्तनयोर्मृगं म
ध्यं चैन्द्रेण चाभवत् ॥ वारुणेन च
जङ्घोस्तुतिर्न वस्तेजसाभवः ॥ १५
वसुणस्तेजसा पादौ तदङ्गुल्यो
र्कतेजसा ॥ वसुनां च करं गुल्फः ॥

चं.
३६

कौवेरेणचनाशिका ॥१६॥ तस्यास्तु
दंतास्संभूताप्रजापतेनते जसा ॥
नयनत्रतयंजज्ञेतथापावकते ज
सा ॥१७॥ भुवौचशान्धयोस्ते जम्प्र
वणावनिलस्पच ॥ अन्येष्वांचैव
देवानांशोभवस्ते जसांशिवा ॥१८॥
ततःसमस्तदेवानांतेजोराशिस

मुद्रवाम् ॥ तां विलोक्य मुदं प्राप्नु
 मरामहिषादिताः ॥ १८ ॥ शूलं शू
 लाद्विनिष्कृष्य ददौ तस्यै पिनाक।
 धृक् ॥ चक्रं च दत्तवान्कृष्णस्स मु
 त्पाद्य स्वचक्रतः ॥ २० ॥ शङ्खं च वरु
 णशक्तिं ददौ तस्यै हुतासनः ॥ मा
 रुतो दत्तवान् श्यामं वाणं शूलं च।

चं.
३७

येष्वधी ॥ २१ ॥ वज्रमिंद्रसमुत्पाद्रकु
लिषादमराधिपः ॥ ददौ तस्यै सह
स्वात्तौ घण्टा मेरावताङ्गजात् ॥ २२ ॥
कालदण्डाद्यमोदङ्घापाशं चाम्बु
पिनिर्ददौ ॥ प्रजापतिश्च दत्तामालां
ददौ ब्रह्माकमंडलुम् ॥ २३ ॥ सम।
स्तरोमकूपेषु निजरस्मीन् दिवाक

१०॥ कालश्चादतवान्वद्वन्तस्यैव
मचन्तिर्मलम्॥२४॥ क्षीरोदश्याम
लेहारमजरेचनयाम्बरे॥ चूडाम
गीतयादिव्यकुंडलकटिकानिच
२५॥ अर्धचंद्रतयाशुभ्रकेपूरान्त
र्ववाहुषु॥ नूपरोविमलोत्तद्वज्रे
यकमुत्तमं॥२६॥ अंगुलीयकर

चं.
३८

तानि समस्तास्त्रंगुलीषु ॥ विश्व
कर्माददौ तस्यै परं शुचाति निर्मल
म् ॥ २७ ॥ अस्त्राभरणेक रूपाणि तानि
प्राभेद्यं च दंशानम् ॥ अम्लानपेक
जामालां शिरस्यु रसि चापराम्
२८ ॥ अददजलधिस्तस्यैपेकजं चा
तिशोभनम् ॥ हिमवान्वाहने सिं

हंरत्नानिविविधानिच॥२८॥ ददा
वस्त्रं पशून्पूरयापानपात्रं धनाधिपः
शेषश्च सर्वनागो सोमहामणिवि
भूषितम्॥३०॥ नागरुद्रददौ तस्य
धत्ते जटस्थिमिमाम्॥ अनेरपि सु
रैर्देवीभूषणैरायुधैस्तथा॥३१॥
सम्मानितानिनादो ज्ञेस्माद्दहा

चं.
३८

संमुखर्मुहः॥ तस्यानादेनघोरैराक
त्स्नामाप्ररितंनभः॥ ३२॥ अमायता
तिमरुताप्रतिषाब्दोमरुतान्भूत्॥
चक्षुभुषाकलालोकास्तमुद्राश्रव
कप्पिरे॥ ३३॥ चचालवसुधाचेल
सकलाश्रमहीधराः॥ जयेतिदे
वाश्रमुदाताम्रचूंसिंहवाहिनी॥

म॥ ३४ ॥ तस्युवुमुनि यश्चो नो भक्ति
तस्मात्तममूर्ति यः ॥ दृष्ट्वा समस्तं सत्तु
व्यं त्रैलोक्यममरारयः ॥ ३४ ॥ स
न धारिखिल सैन्यास्ते समुत्तमस्युः।
रुदायुधाः ॥ आश्वमेतदिनिको
धादाभाष्यमहिषासुरः ॥ ३६ ॥
अभधावतर्तणव्दमणौ चैरसुरै

चं.
४.

वृतः ॥ सददर्शनतो देवी व्याप्लो
कत्रयां त्विमा ॥ ३७ ॥ पादाक्रांतान
नुभुवं कसीदोल्लिखिता म्वराम् ॥
होमितापोषपातालां धनुर्जानि
श्वनेनता ॥ ३८ ॥ दिसोभुज सरुस्त्रे
ण समता व्याप्य संस्थिताम् ॥ न
प्रववृत्ते मुहुं तया देव्या सुर द्वि

वाम् ॥ ३८ ॥ आस्त्राभ्यैर्वरुधामु।
कैरादीपितदिगंतरम् ॥ महिषा
सुरसेनानीष्टिदुरारव्योमहा।
सुरः ॥ ४० ॥ युयुधेवामरश्चान्येऽप्य
तुरंगबलान्वितः ॥ रथानामयुतै
ष्यङ्गिरुदग्रारव्योमहासुरः ॥ ४१
अयुध्यातायुजानां च सरुस्त्रेण

चं.
४१

महाहनुः ॥ पंचासद्भिश्चानिमुनै र
सलोमामहासुरः ॥ ४२ ॥ असुता
नांशतैषद्भिर्वीरकलोमुमुधेरणे
गजवाजिसहिस्त्रोधैरनैकेपरि
वारितः ॥ ४३ ॥ वृत्तोरथानांकोद्रा
वमुध्येतस्मिन्ममुच्यत ॥ विडाला
ख्योमुतानांचपंचाशद्भिरथायु

तै ॥ ४४ ॥ युयुधे संयुगे तत्र रथानां
परिवारितः ॥ अत्ये च तत्रायुतसोर
थनागा ह्येव ताः ॥ ४५ ॥ युयुधुस्सं
युगे देव्या सह तत्र महासुराः ॥ कोटि
कोटि सरुसैस्तुरथानां दतिनां तथा
४६ ॥ रुथानां बलतो युद्धे तत्राशू
न्महिषासुरः ॥ तौ मरैर्भिण्डिषा

चं.
४२

लेप्यशक्तिभिर्मुशले स्तथा ॥४१॥
मुयुधुस्संयुगे देव्या खड्गे परशुपट्
शैः ॥ केचिच्च विद्विषुशक्तिश्चेचि।
त्पाशां स्तथा पदे ॥४२॥ देवी खड्ग
प्रहारैस्तुतेतां रुतुं प्रचक्र मुः ॥ सा
पि देवी ततस्तानि शस्त्राण्यस्त्रा
णि चंडिका ॥४३॥ लीलयेव प्र।

चिच्छेदति जगत्स्वास्त्रवर्षिणी ॥ अ
नायस्नानना देवी स्त्रयमान सुरर्षि
भिः ॥ ५० ॥ मुमोक्षा सुरदेहेषु शास्त्रा
णस्त्राणि च स्वरी ॥ सोपि कुधोधु
नसद्यो देव्या वारुनके सरी ॥ ५१ ॥ च
वारा सुरसैन्येषु वनेष्विव रुतासनः
निष्ठासान्मुमुचे या प्रवृत्तयुद्धमा

चं.
४३

नोरलोत्तिका ॥ ५२ ॥ तएवसद्यस्सं
भूतागणाः शान्तसहस्रसः ॥ युषु।
धुस्तेपरशुभिर्भित्तिपालासिपट
सेः ॥ ५३ ॥ नाशाघतो सुरगणान्देवी
शक्त्युपवर्द्धिता ॥ श्रवादयंतपट
लानागाग्रभवांस्तथा परे ॥ ५४ ॥
मदंगाग्रतयेवात्येतस्मिन्पुद्ग

होत्सवे ॥ ततो देवी त्रिशूलेन गदया
शक्तिं ऋद्धिभिः ॥ ५५ ॥ खड्गादिभि
श्रया तस्यो निजघान महासुरान् ॥
पातयामास चैवान्यान्धयाश्च न
विमोहतान् ॥ ५६ ॥ असुरान्भुवि
पासेन बध्वा चान्यान्कर्षयन् ॥ के
चिद्विधा कृतास्तीक्ष्णैः खड्गपातैः

च.
४४

स्तथापरे ॥ ५७ ॥ विषोष्टितानपाते
नगदयामुविशेरते ॥ वेमुश्वकेचि
दुधिरं मुशलेन भृशं हताः ॥ ५८ ॥
केचिन्निपतिता भूम्नो भिन्नाश्च
लेन वत्ससि ॥ निरंत सरोधे राक्ता
ताकेचि द्रणां जर ॥ ५९ ॥ शेनान्
कारिणा प्राणान्मुमुचुस्त्रिदशा

ईनाः॥ केषां चिद्वाहवच्चिन्ना॥
किन्नाग्रीवास्तथापरे॥ ६॥ शिरां
सिपेतुरन्येषां मन्थे मध्ये विदारि
ताः॥ विच्छिन्नजंघास्तपरेपे
तुसूर्वा मरुसुराः॥ ६॥ एकवारु
क्षिचरणाश्चेचिदेव्याद्विधाकृताः॥
किन्नेपिचान्ये शिरसिपतितापु

चं.
४५

नरुत्थिताः ॥ ६२ ॥ कवंधाययुधुर्दे
व्यार्देव्यागृहीतपरमायुधा ॥ नत्
नुष्वापरेतत्रयुध्वेत्स्यलमाप्रिता
६३ ॥ कवंधाकिंन्नाशिरसरवत्तथा
त्तुष्टिपाणयः ॥ तिष्ठतिष्ठेतिभा
संतोदेनीमत्वेमहासुराः ॥ ६४ ॥
पातितैरथनागाश्चैरसुरैश्च व

वसुधाराः ॥ अगम्यास्ताभवत्तत्रय
ब्रह्मसमहारणः ॥ ६५ ॥ शोणितौ
धामरुतद्यस्मद्यस्तत्रप्रसुप्रवुः
मध्येचासुरसैन्यस्वरारणासुरवा
जिनाम् ॥ ६६ ॥ दारोनतन्मरुसैन्य
मसुराणांतथाश्विका ॥ नित्येक्षयं
यथावहिस्ररादारुमरुचयम्

चं.
४६

६२ ॥ सचसिंहोमहानादमुत्तरजन्धु
तकेसरः ॥ शरीरेभ्योमराशीणामस्त
निविबचिन्वतिः ॥ ६८ ॥ देव्यागणो
श्रुतैस्तत्रकृतंमुधं तथासुरैः ॥ म
येष्टानुसुबुर्देवा पुष्पवस्त्रिमुच्य
दिंवि ॥ ६९ ॥ ईति श्रीमार्कण्डेयपुराणे
शावर्णिके मन्वन्तरे देवी महात्म्ये

महिषासुरसेतपवधोनामदुजियो
धायः॥२॥ॐॐवेॐबालिकेवा
लाय॥ॐह्रींह्रींहुंफट्स्वाहा॥ॐ
उग्रिधमानुसंस्त्रकंतिमरुणाहो
मांस्त्रिरोमालीकां॥रक्तालिपुप
योधरांजपवटी॥विद्यामोभीती
वरां॥रुक्मावैर्दधन्तीत्रिनेत्रवि

लसदृक्कारविंदप्रीयंदेवीवद्धहि
प्रांसुरत्नसुकुटी। वंदेसिमिंदस्थि
चं० ती ॥ ३ ॥ अश्विरउवाच ॥ निरुन्यमा
४० नेतत्सेन्यमवलोक्यमहासुरः ॥
सेनानीप्रितुरकोपाद्यययो यो
हुमथाम्बिकाम् ॥ ४ ॥ सदेवीसरव
र्षणववर्षसमरेसुरः ॥ यथामे

रुजिरेः सृजं तोयवर्षेणातोयदः ॥
३ ॥ तस्य च्छित्त्वा ततो देवी लिलये
वसरोत्करान् ॥ जघानतुरगान्वा
गौर्धतारं चैव वाजिनाम् ॥ ४ ॥ चि
च्छेदचधनुस्सर्धधजं चातिस
मुच्छितम् ॥ विव्याध चैव गात्रे
मुक्किन्नधन्वानमासुगेः ॥ ५ ॥

चं.
४८

सक्किन्नधन्त्राविरथोरुताप्रवोरुत
सारथः ॥ अभधावततोदेवीखज
चर्मधरोसुरः ॥ ६ ॥ सिंहमाहात्म्यस्व
ज्ञेनतीक्ष्णधारैरामूर्धनि ॥ आज
घानमुजेसर्वदेवीमत्यतिवेगवा
न ॥ ७ ॥ तस्याखजोमुजंजाप्यपफा
लन्त्यनंदनः ॥ ततो जग्राहस्रलं

सकोपादासुणालोचनः ॥ ८ ॥ चि
क्षेपचततस्तुतुभद्रकाल्यामहा
सुरः ॥ जाज्वल्पमानतेजोभीर
विविंश्वमिवाश्वरात् ॥ ९ ॥ दक्षा
तदापतच्छूलं देवीशूलममुञ्च
त ॥ तच्छूलं प्रातधातेन नीतं स
चमहासुरः ॥ १० ॥ हतेतस्मिन्म

चं
४८

हावीर्यमहिषस्यचमूपतौ ॥ आज
गामगजादृष्टश्चामरस्त्रिदणार्दनः
॥ सोपिशाक्तिंमुमोचाप्यदेव्यास्ता
मम्बिकादुतम् ॥ हृङ्गुरामिरुतां
भूमौपातयामासनिप्रभाम् ॥ १२
भगतांशाक्तिंनिपतितां दक्षाक्रोध
समन्वितः ॥ चिक्षेपचामरशूलंवा

शोस्तदपि सक्कि नत् ॥ १३ ॥ ततः
सिंहस्समुत्पत्तगजकुम्भातरे
स्थितः ॥ बाहूमुद्धेनयुयुधेतेनो
वैस्त्रिदसारण ॥ १४ ॥ युध्यमा
नौततस्तौतुतस्मान्नागान्मही
गतौ ॥ युयुधातेतिसंरध्वौप्रहा
रैरतिदारुणैः ॥ १५ ॥ ततोवेगात्स

चं.
५०

मुत्पत्त्यनिपत्यचमगारिणा ॥ करप्र
हारिणाशिरश्चामरस्यष्टयकुक्कतम्
१६ ॥ उदग्रश्चरणो देव्याशिरावृत्तादे
भिर्हृतः ॥ दत्तमुच्चितलैश्चैव कराल
श्च निपातितः ॥ १७ ॥ देवीकुधागदा
पातैश्चूर्णयामास चोद्धतम् ॥ वा
क्त्रंभिन्दिपालेन वारो स्नामेत

षाधकम् ॥ १८ ॥ उग्रास्यमुग्रवीर्य
ज्वनयेवचमहाहनुम् ॥ त्रिनेत्रा
बत्रिष्णुलेन जघानमे प्रवृषी ॥ १९ ॥ वि
डास्यासन्नाकायात्पातयामास
वैशारः ॥ दुर्धरं दुर्मुखं चोभौषारै
निन्देयमद्वयम् ॥ २० ॥ एवं संदी
यमाशीतुस्वसैन्ये महिषासुरः ॥

चं.
५१

माहिषेरास्व रूपेरात्रासयामास
तानाणान् ॥ २१ ॥ कांश्चिन्नुण्डग्रहा
रेणखुरदौपेस्तापरात्र ॥ लोङ्गु ।
रताडिताप्र्यान्पान्द्रुगाभ्यांचे
विदारतान् ॥ २२ ॥ बेगेनकांश्चि
दपरान्मादेनभ्रमणेनचनिप्रया
सपवनेनान्यान्यातयामासभू

तले ॥ २३ ॥ निपात्यत्र मष्टानीकम
भाधावन्सोसुरः ॥ सिंहं हंतुं महा
देवाश्चोपचक्रं ततो म्रिका ॥ २४ ॥
सोपिको पान्महावीर्यः खुरदु
णमहीतलः ॥ शृंगाभां पर्वतानु
च्चो म्रिदोपचननादचः ॥ २५ ॥ वेण
अमरा विंदुणा महीतस्य वसी

चं.
५२

धनः॥ लोंगूलेनाहजप्रयाधिप्लाव।
यामाससर्वतः॥२६॥ धुतसंगविमि
न्नाप्रखंराडखराडंययुर्धनाः॥ प्रवा
सानिलासाषातणोनिपेतुर्नभसो
चलाः॥२७॥ इति क्रोध समाध्मात
मापतंतंमहासुरम्॥ दक्षामाच।
शुडकाकोपेनद्वधायतथाकरोत्

२८ ॥ साहिष्वातस्य वै पासंतं व वंध
महासुरम् ॥ नत्पाजमाहिषं रूपं सो
पिमधोमरुमधे ॥ २९ ॥ ततस्मिहोभ
वत्सद्योयावतस्याम्बिकाशिर ॥
किन्तित्तावत्पुरुषखङ्गपाशिरद
पतः ॥ ३० ॥ ततः एवासुपुरुषं देवी
चिक्वेदसायुक्तेः ॥ तं खङ्गचर्मणा

चं.
५३

सार्द्धततसोभून्महागजः ॥ ३१ ॥ करे
णचमहासिंहंतंचकर्षजगर्जचः ॥
कर्षतस्तुकरंदेवीरवज्जेननिरक्तततः
३२ ॥ ततोमहासुरोभूयोमार्हिल्वपु
रास्थितः ॥ तथैवदोभयामासत्रैलो
कोमचराचरम् ॥ ३३ ॥ ततःकुद्धाज
गन्माचरिडपानमुत्तमम् ॥ पपौपु

न पुनश्चैव जहासा रुगालोचनः ॥
३४ ॥ न नर्दचासुरस्सोपिवलवीर्य
मदोद्धतः ॥ विषाणाभ्यां च चिदोप
चण्डिकां प्रतिभूधरान् ॥ ३५ ॥ सा
चतान्प्रसिन्नान्वारणं प्रपूर्णं मंती
शरोत्करैः ॥ उवाच तं मदोद्धूतं मुख
रागाकुलमाक्षरम् ॥ ३६ ॥ देव्युवाच

चं.
५४

३७ ॥ गर्जगर्जदंशं मूढमधुमाव
त्तिवाभ्यहम् ॥ मया त्वयिरुते त्रैव
॥ गर्जिष्यत्प्रासुदेवता ॥ ३८ ॥ ऋषि
रुवाच ॥ ३९ ॥ एवमुक्ता समुत्पत्प
सा नृदातं मरुसुरम् ॥ पादेनाक
म्पकंठे च स्सलेनैव मता उयत् ॥ ४० ॥
ततः स्सोपि पदाक्रान्तस्तथा नि

जमुखाततः॥ अर्धनिष्क्रान्तएवाति
देव्यावीर्येणसमृत्तः॥४१॥ अर्धनिष्क्रा
नएवासौयुद्धमानौमहासुरः॥ तथा
महासिनादेव्याभिरपिष्टवानिपाति
तः॥४२॥ ततोहाराहृतंसर्वदेत्यसौ
नंननाशातत्॥ अहर्षचपरंजन्मुस
कलादेवतागणाः॥४३॥ तुष्टुवृत्ता

चं.
५५

सुरादेवीसहस्रदिव्यैर्महर्षिभिः ॥ जगु
गन्धर्वपतयोनन्तुश्यामरोगरा
४४ ॥ इति श्री मार्कंडेये पुराणे शाव
लिके मन्वंतरे देवी महात्म्ये महिषा
सुरवधोना मंत्रितियो ध्येय ॥ ३ ॥ ओं
श्रवे श्रं बालिके बालाय ॥ ओं श्री लंकी
ह्रीं कूं फट् स्वाहा ॥ ओं काला भ्रामां क

राक्षसैरिक्तमभयदां।मौलिवधेऽरेष्वा
संघंचक्रक्रियाणांःत्रिसिषमपिक
रैःसुधहंतीत्रिनेत्राःसिंरुस्कंधाधि
वृष्टात्रिभुवनमविलं॥नेत्रसाप्रय।
ति॥ध्याने॥ऋषिरउवाच॥ततःसुर
गणाःसर्वदेवाइन्द्रपुरोगमाः॥स्तु
तिमारेभिरकर्तुनिरुतेमहिषासुरै

चं.
५६

१॥ शक्रादयः सुरगणानिरुतेति वीर्यं
तस्मिन्नुदरात्मनिः सुरारिवलेच देवा
तांतुस्तुवुज्जितनम्रशिरोधराणां वा
ग्विप्रहर्षपुलकोद्गमचारुदेहा ॥ २ ॥
देवा ऊचुः ॥ देव्या यथा ततमिदं जगदा
त्मपात्तयानि स्मेषदेवगणपाक्तस
मूहमूर्त्ति ॥ तामस्त्विकामखिलदेव

महिर्धिषुजांभक्त्या नतास्य वि
दधानुशुभानि सानि ॥ ३ ॥ यस्याः
प्रभावमनुलंभगवाननन्तो ब्रह्मा
हुरश्च न हिवक्तुमलं वलं च ॥ सा
चंडिकाखिलजगत्परिपालना
यनायायचापुमभयस्य मतिं क
रोतु ॥ ४ ॥ माश्रीः स्वयं सुकृति

चं
५

नां भवने ह्यलक्ष्मी । प्यापात्मनां क
निधिषां हृदये सुबुधिः ॥ प्रधाणां
कुलजनप्रभवस्य लज्जातां त्वान
तास्म परिपालय देवविश्वं ॥ ५ ॥ किं
वर्णाग्रामतव रूपमर्चित्य मे तत्किं
चानि वीर्यमसुरदायकारिभूरि ॥
किंचारुवेषु चरितानि तवानि शु

तायानि सर्वेषु देव्या सुरदेवगणादि
केषु ॥ ६ ॥ हेतुः समस्त जगतां त्रिगुणा
विदोषैर्न ज्ञायसे हरि कृपादिभिरप्यपा
रा ॥ सर्वाश्च धारिबलमिदं जगदंसमू
तमव्याकृतारुपरमाशक्तितत्त्वमा
द्या ॥ ७ ॥ यस्यासमस्तसुरतासमुदीर
णो नन्तर्निघ्नयानि सकलेषु मखेषु दे

चं.
५८

वि ॥ स्वाहासि वै पितृगणास्प च तृप्ति
हेतुरुच्चार्यसेतुमतयेन जनैस्वधा
च ॥ ८ ॥ यामुक्तिहेतुरविचिंत्यमहाव्र
ताच ॥ अभाससेनियतेन्द्रियतत्त्वसा
रे ॥ मोक्षार्थमिमुनिभिरस्तसमस्त
दोषैर्विद्यासिसामगवतीपरमादि
देवि ॥ ९ ॥ शब्दात्मिका सुविमलार्प

जुषांति धानमुद्गीष्यरम्यपदपाठ
तांच साम्नाम् ॥ देवी त्रयी भगवती
भवभावनायवार्त्तिचसर्वजगतां
परमार्त्तिहन्त्री ॥ १० ॥ मेधासिंदेवि
विदतांखिलपास्त्रसारदुर्गसि
दुर्गभवसागरनोरसंग ॥ श्रीकै
टभारहृदयेककृताधिवासागौ

चं
भटे

रीत्वमेव णशि मोलिकृत प्रतिष्ठा।
॥ इषत्स रुभस ममलं परिपूर्णं च।
न्द्र विस्वानुकारिकुल कौतम कांत
कांतम् ॥ आत्पुद्गुतं गृह्णतमानुरु
घातयापि वक्त्रं विलोक्य स रुसा
महिषासुरेण ॥ १२ ॥ दृष्ट्वा तु देवि
कुपितं भकुटी कराल मुद्यच्छां

दृ. सदसक्कवियन्तसद्यः॥ प्राणा
न्मुमोचमहिषस्तदतीवचित्रंके
जीव्यतेरिक्कपित्तान्तकदर्शनेन
१३॥ देवीप्रणीदपरमाभवतीभं
वायासद्योविनासयणिकोपव
तीकुलानि॥ विज्ञातमेतदधुनै
वयदस्तुमेतन्मीतंवल्लसुविले

च.
६.

महिषासुरस्य ॥ १४ ॥ ते संमता ज
नपदेष्टु धनानि तेष्वांतेष्वां यसां सि
नच सीदती धर्मी वर्गः ॥ १५ ॥ धन्या
स्त एव निभृतात्मज भृता दारा ये
ष्वां सदा भुद्व्यदा भवती ज सन्ता
१५ ॥ धर्मीणि देवि सकलानि
सदैव कर्माण्यप्याहृत्यतिदि

नंसुक्रंतीकरोति ॥ स्वर्गं गच्छति च ततो
भवती प्रणादा लोके त्रेविफलदाननु
देवितेन ॥ १६ ॥ दुर्गे स्मृता हरि सिंभी
तिमसेषु यतो स्वस्थे स्मृता मतिमती
वसुभा ददासी ॥ दारिद्र्यदुखभयका
रिणा कात्यदन्वा सर्वोपकारकरणा
य सदा द्रविता ॥ १७ ॥ एभिर्हृतेर्जग

चं.
६१

दुपैतिसुखं तथैते कुर्वन्तु नाम नरका
यच्चिराय पापं म् ॥ संग्राम मृत्युमधिग
मदिवं प्रयांतु मत्पेति नूनमहिता।
न्यनिरुंसि देवि ॥ १८ ॥ दृष्ट्वैव किं न
भवती प्रकरोति भस्म। सेवी सुरान
रिषु यत्प्ररुणोषि पास्त्रम् ॥ लोकान्
यांतुरिषवो पिरुपास्त्रप्रता ॥ इत्यं

मतिर्मवतिनेष्वहितेषु साध्वी ॥ गटे ॥
खड्गप्रभानिकरविस्फुरणैस्तथो
ग्रेष्मलाग्रकांतिनिबहेन दृशो सुरा
णाम् ॥ यन्नागता विलयमेषु मदि
नुरखण्डयोग्याननंतवविलोका
यतांतदेतत् ॥ २० ॥ दुर्धतव्यतशम
नंतवदेवीशीलं ह्यंतयेतदविचि

चं.
६२

तममनुत्पमनैः ॥ वीर्यचहं श्रीहृतदेव
पराक्रमाणां ॥ वैरिष्यपिप्रकटितैव
दयात्वमेत्यम् ॥ २१ ॥ केनोपमाभव
तितेस्पपराक्रमस्यह्येचरात्रुभय
कार्यचहारिकुत्र ॥ चितेक्कपासम
रनिष्पराताचहृष्टात्वयेवदेविवर
देभुवनत्रयेपि ॥ २२ ॥ त्रैलोक्यमे

तदखिलं रिपुनाशनेन त्रात्वं त्वया
समरमूर्द्धि निजे पिहत्वा नीतादि
वं रिपुगणाभयमप्यपास्तमस्मा
कमुन्मदसुरारिभवं नमस्ते ॥ २३ ॥
शूलेन पाहि नो देवी पाहि खड्गेन
चायिके ॥ घण्टास्वनेन हृत्पाहि
चापज्यानि स्वनेन च ॥ २४ ॥ आर्च्या

चं.
६३

रक्षाप्रतीच्यांचं एंडके रक्षादक्षिणे
भ्रामणेनात्मशूलस्य उतरस्यांतये
श्वरी ॥ २५ ॥ सौम्यानि घानि रूपाणि
त्रैलोक्ये विचरन्ति ते ॥ घानि चात्प
र्यघोराणि तैरक्षास्मांस्तथा भुवि
२६ ॥ खड्गशूलगदादीनि घानि चा
स्त्राणि तैस्त्रिकैः ॥ करपल्लवसंगी

नतैरदास्मान्नरदासर्वतः॥२७॥
ऋषिरुवाच॥२८॥ एवं स्तुतास्तु
रेदिव्यैकुण्डामैर्नदिनोद्भवैः॥ अ
र्चिता जगतां धात्री तया गंधानु
लेपनैः॥२९॥ भक्त्या समस्तैस्त्रिद
शैर्दिव्यैर्धूपैस्तु धूपता॥ आह्वय
यादसमुखी समस्तान्प्राणां ता।

चं.
६४

नसुरान् ॥ ३० ॥ देवुवाच ॥ ३१ ॥ त्रिष
तां त्रिदशा सर्वे यदस्मत्तोमिवाज्ज
तम् ॥ ददाम्यहमतिश्रीत्पास्तवेरे
भिस्सुहृजिता ॥ ३२ ॥ देवा ऊचुः ॥ ३३
भगवत्पाकृतं सर्वं न किंचिदविशि
ष्यते ॥ ३४ ॥ यद्येनिदुतप्राचुर
स्माकं मरिषासुरः ॥ यदिचापिव

तदेयस्तथास्माकं महेश्वरि ॥ ३५ ॥
संस्मृतसंस्मृतात्वनोहिंसेयाप्य
रमापदः ॥ पश्यमर्त्यस्तवैरेभिस्तां
स्तोष्यत्यमलानने ॥ ३६ ॥ तस्य वि
तर्हि विभवे धनदारादि संपदाम् ॥
वृधये स्मृत्प्रसन्नात्त्वभवेयास्त
र्वदाम्बिके ॥ ३७ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ३८

चं.
६५

इति प्रमादिता देवैर्जगत्तोष्यतथात्म
नः ॥ तथेत्पुत्का भद्रकाली वभूवति
हि तान्त्वः ॥ ३२ ॥ इत्येतत्कथितं भूप
संभूता सा यथापुरा ॥ देवी देवयारी
रेभ्यो जगत्त्रयद्वितैषणी ॥ ४० ॥ पुन
श्च गौरी देवा सा समुद्रतामया भ
वत् ॥ वधाय उप्तदेव्या नांतथाश्रु

भनिशुभयोः॥४१॥ रत्नरायचलो।
कानां देवानामुपकारिणी॥ तुच्छु
एषममाराख्यातं यथावत्कथयामि
ते॥४२॥ इति श्री मार्कण्डेय उवाच ॥
वर्णिके मन्त्रे देवीमस्त्येव
दुस्तुतिर्नामचतुर्थोऽध्यायः॥४॥
अवेवातिकेवालाय॥ ॐ ह्रीं श्रीं

चं.
६६

द्रं द्राय फट् स्वाहा ॥ ऋषि र उ वा च ॥
ओं घंटा मूल रु लां नि से ष मू श लेः ॥ च
कं ध नुं : सा ध कं ॥ रु स्ता जै द ध ती य
नां वी स त्थी तां से तु ल्य त्र भाः ॥ गो
री दे रु स मु द्ग वां त्रि ज ग तां मा धार
भू तां म हां ॥ पूर्वा मे त्र सर स्व ती मु
नि भ ज शु भां दि दे त्पा दि नीः ॥ ॥

पंचमं ध्यानं ॥ पुरा शुंभ नि शुंभा भ्याम
सुराभ्यामचीपतेः ॥ त्रैलोक्यं यज्ञ
भागांश्च दत्तामदवलाश्रयात् ॥ २
तावेव सूर्यं तां तद्दधिकारं तथैव
वम् ॥ कौबेरमथ पापं च चक्राते व
रुणस्य च ॥ ३ ॥ तावेव पवनिर्द्वि
च चक्रतुर्वह्नि कर्म च ॥ ततो देवा

चं.
६)

विनिर्दूताभ्रशराज्याप्पराजिताः॥४॥
दूताधिकारास्त्रिदशास्नाभ्यां सर्वे ।
निराकृताः॥ महासुराभ्यां तां देवी
संस्मरंत्य पराजिताम् ॥ ५ ॥ तया
स्माकं वरोदतो यथापत्सु स्मृता
खिलाः॥ भवतां नासंशयामि
तत्तृणात्परमापदः॥६॥ इति क-

त्वामर्तिं देवा हिमवंतं नमोऽश्वरम् ॥ ज
गत्सुतत्रततो देवी विष्णुमायां प्रतप्तु
वुः ॥ ७ ॥ देवा ऊचुः ॥ ८ ॥ नमो देव्यै महा
देव्यै शिवायै सततं नमः ॥ नमः प्र।
कृते भद्रायै नमः प्रणता स्मृता
म् ॥ ९ ॥ शोद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै
धात्र्यै नमो नमः ॥ ज्योत्स्नायै चैन्दु

चं.
६८

विष्णो सुष्मायै सततं नमः ॥ १० ॥ क
ल्याणै प्रणता मूर्ध्नो सिद्धौ कूर्मीन
मो नमः ॥ नैऋत्यै भूमतां लक्ष्म्यै स
वीर्यै ते नमो नमः ॥ ११ ॥ दुर्गायै दु
र्गि पारायै सारायै सर्वकारण्यै ॥
ख्यातै तथै वक्तृह्मायै धूम्रायै स
ततं नमः ॥ १२ ॥ अति सो म्याति रौ

द्राघेनतास्तस्येनमोनमः॥ नमोज
गतातिह्यायेदेवैकृत्येनमः॥ १३
यादेवीसर्वभूतेषुविद्युमायेति
शब्दिता॥ नमस्तस्ये १४ नमस्तस्ये १५
नमस्तस्येनमोनमः॥ १६॥ यादेवी
सर्वभूतेषुचेत्पनित्यभिधीयते॥ न
मस्तस्ये १७ नमस्तस्ये १८ नमस्तस्ये

चं.
६८

नमोनमः ॥ १८ ॥ यादेवी सर्वभूतेषु
बुधरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै
२० नमस्तस्यै २१ नमस्तस्यै नमोन
मः ॥ २२ ॥ यादेवी सर्वभूतेषु निद्रा
रूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ २३
नमस्तस्यै ॥ २४ ॥ नमस्तस्यै नमो
नमः ॥ २५ ॥ यादेवी सर्वभूतेषु दृ

धातृपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै २६
नमस्तस्यै २७ नमस्तस्यै नमो नमः २८
धादेवी सर्वभूतेषु कृष्णाय रूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यै २९ नमस्त
स्यै ३० नमस्तस्यै ३१ नमो नमः ॥ धा
देवी सर्वभूतेषु शक्तिरूपेण संस्थि
ता ॥ नमस्तस्यै ३२ नमस्तस्यै ३३

चं.
२.

नमोनमः॥३४॥ यादेवी सर्वभूतेषु
रहमा रूपेण संस्थिता॥ नमस्तस्यै.
३५॥ नमस्तस्यै ३६ नमस्तस्यै ३७ न
मोनमः॥ यादेवी सर्वभूतेषु द्वां।
तिरूपेण संस्थिता॥ नमस्तस्यै ३८
नमस्तस्यै॥३९॥ नमस्तस्यै ४०. नमो
नमः॥ यादेवी सर्वभूतेषु जाति

रूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ४१ नम
स्तस्यै ४२ नमस्तस्यै ४३ नमोनमः
या देवी सर्वभूतेषु राजा रूपेण सं
स्थिता ॥ नमस्तस्यै ४४ नमस्तस्यै ४५
नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ४६ ॥ या देवी
सर्वभूतेषु पांति रूपेण संस्थिता
नमस्तस्यै ४७ नमस्तस्यै ४८ नम

चं.
७१

स्तस्यै नमो नमः ॥ ४८ ॥ या देवी स
र्वभूतेषु अधा रूपेण संस्थिता ॥ न
मस्तस्यै ॥ ४९ ॥ नमस्तस्यै ॥ ५० ॥ नमस्तस्यै
नमो नमः ॥ ५१ ॥ या देवी सर्वभूते
षु कान्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्त
स्यै ॥ ५२ ॥ नमस्तस्यै ॥ ५३ ॥ नमस्तस्यै
नमो नमः ॥ ५४ ॥ या देवी सर्वभूते

बुलदमीरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै
५६ नमस्तस्यै ५७ नमस्तस्यै नमोन
मः ॥ ५८ ॥ या देवी सर्वभूतेषु ब्रूति
रूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ५९ ॥
नमस्तस्यै ६० ॥ नमस्तस्यै नमोनमः
६१ ॥ या देवी सर्वभूतेषु धति रूपे
ण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ६२ नमस्त ० ६३

चं.
२२

नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ६४ ॥ या देवी
सर्वभूतेषु स्मृतिरूपेण संस्थिता
नमस्तस्यै ६५ नमस्तस्यै ६६ नमस्त
स्यै नमो नमः ॥ ६७ ॥ या देवी सर्वभू
तेषु दयारूपेण संस्थिता ॥ नमस्त
स्यै ६८ नमस्तस्यै ६९ नमस्तस्यै न
मो नमः ॥ ७० ॥ या देवी सर्वभूतेषु

तुष्टिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै०
॥ नमस्तस्यै ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ३
या देवी सर्वभूतेषु पुष्टरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥ ४ नमस्तस्यै ॥ ५
नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ६ या देवी सर्वभूतेषु मात्ररूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ७ ॥ नमस्तस्यै०

चं.
७३

स्ये ७८ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ७८ ॥
या देवी सर्वभूतेषु भ्रातिरूपेण संस्थि
ता ॥ नमस्तस्यै ८० नमस्तस्यै ८१ नम
स्तस्यै नमो नमः ॥ ८२ ॥ इन्द्रियाणा
मधिष्ठात्रीभूतानां चाखिलेषु
या ॥ भूतेषु सततं तस्यै व्याप्ते देव्यै
नमो नमः ॥ ८३ ॥ चितरूपेण जा

कस्तुमेतद्याप्यस्थितजगत् ॥ न
मस्तस्यै ॥ ८३ ॥ नमस्तस्यै ॥ ८४ ॥ न
मस्तस्यै नमो नमः ॥ ८५ ॥ स्तुतासुरैः
पूर्वमभीष्टसंप्रया ॥ तथासुरैर्दे
वादिनेषुसेविता ॥ करोतुस्मानुषु
भदेतुरीश्वरीषुभानिभद्राण्यमि
रुतुचापदः ॥ ८६ ॥ याँप्रतंचोद्धृत
सा

चं.
७४

देवतापितैरस्म्यभिः सीसाचसुरैर्न
मस्यते ॥ याचस्म्यजाततद्वर्णमेव हन्ति
नः सर्वपादोभक्तिविनिम्रमूर्तिभिः
८७ ॥ ऋषिः कृत्वा च ॥ एवं स्तवाभिषु
क्तानां देवानां तत्र पार्वती ॥ स्नातु
मव्यापयौ तोये जाह्नवे न पनेद
नः ॥ ऐरे ॥ सा ब्रवीता न्पुरा न्पुरा

३३
मुमुवद्विवद्विस्तयसेत्रका ॥ शरीर
कोषातप्यास्यास्समुद्रताव्रवीच्छ
वाः ॥ दे० ॥ स्तोत्रममैतक्रियते शुंभे दे
त्यनिराकृतैः ॥ देवैस्समस्तैस्सपरै
निशुंभेन पराजितैः ॥ दे० ॥ शरीरको
षाद्यतस्याप्यार्वत्पानिः सतामि
का ॥ कौशिकी तिसमस्तैषु ततो लो

चं.
७५

केषु गीयते ॥ ८२ ॥ तस्यां विनिर्गतायां
तुक्तदृग्भाभूत्का विपार्वती ॥ कालि
के तिसमारख्याना हिमाचलकृता ।
श्रया ॥ ८३ ॥ ततो विकल्पं रूपं विश्रा
णां सुमनोहरम् ॥ ददर्श च एतौ मुं
एतुश्च भूतौ पुंभति पुंभयोः ॥ ८४
ताभ्यां पुंभा यचारख्याताः श्रीती वसु

मनोहरा ॥ काष्पास्तेस्त्रीमहाराजभा
संयन्तीहिमाचलम् ॥ ८५ ॥ नैवताद्
कृकचिद्रूपं हृद्यं केनचिदुत्तमम् ॥ सा
यतांकाष्पसौदेवी गृह्यतां चासुरेष्व
र ॥ ८६ ॥ स्त्रीरत्नमतिचार्वगीद्योत
यन्तीदिशस्तिष्ठा ॥ सातुतिष्ठति
दैतैर्द्रतां भवान्द्रसुमरुति ॥ ८७ ॥

चं.
७६

यानिरत्नातिमण्योगजाप्रवादीनि
वैश्रभो ॥ त्रेतोक्तेनुसमस्तानि सां
प्रत्तंभातिनें गृहे ॥ ६८ ॥ ऐरावतस्त
मानीतोगजरत्नं पुरंदरान् ॥ पारि
जाततरुप्र्यायंत्यैवोच्ये प्रवाह
यः ॥ ६९ ॥ विमानं हंससंयुक्तं मेत
निष्ठतिनें ह्मे ॥ रक्तभूतमिहा

तीतं यदा सीद्धे धसो द्रुतम् ॥ १०० ॥ नि।
धिरेषु महापद्मसमानीते धनेश्वरा
न ॥ किं जालिकं नीददो चावधिर्मलाम्
म्लानपङ्कजाम् ॥ १०१ ॥ क्व गते वा रुक्मं
गेरुकां च नाप्राविति ह्यति ॥ तथापि
संदनपरो यपुरासीत्प्रजापते ॥ १०२ ॥
मत्पोरुक्क्रान्तिदानामपाङ्गिरीषा

चं.
११

त्वया हूता ॥ पाशास्सलिलराजस्य भ्रा-
तुस्तव परिग्रहेः ॥ १०३ ॥ निष्कुम्भस्या।
व्यिजाताश्च समस्तप्रत्नजातयः ॥
वह्निरपि द्यौः तुभ्यमग्निशोचै यवा स-
सी ॥ १०४ ॥ एवं दैत्येन्द्ररत्नानि सम-
स्तान्याहूतानि ते ॥ स्त्रीरत्नमेषा क-
ल्याणी त्वया कस्मान्न गृह्यते ॥ १०५ ॥

ऋषिरुवाच ॥ १५ ॥ निशमेति वच
सिं शुभस्सतदा च एडमुंडयो ॥ ब्रेषयामा
दसुसुग्रीवं हतं देव्या महासुरः ॥ १६
इति चेति च वक्तव्या सागत्वा वच ।
नान्मम ॥ यथा चाप्ते संश्रित्यात
था कार्यं त्वया लघुः ॥ १७ ॥ सतत्र
गत्वा यत्रा स्नेहो लोहोति शोभते

चं.
१८

तांचदेवीततप्राहृष्टदाणांमधुरया
गिरा ॥ १०८ ॥ दूतउवाच ॥ १०९ ॥ देवि
देव्येश्वरः प्रभुस्त्रैलोक्येपरमेश्वरः
दूतोरुं प्रेषितस्तेन त्वत्सकाशमिरा
गतः ॥ ११० ॥ श्रुत्वा रुतास्तसर्वा मुय
स्सदभ्येवयोनिषु ॥ निर्जता खिल
दैतारिसयदारुणगुह्यतत् ॥ १११ ॥

ममत्रैलोक्यमखिलं ममदेवावसा
नुगाः ॥ मज्जभागा नहं सवीनुपा
प्तामि एष्यकृष्ट्यकृ ॥ १२ ॥ त्रैलो
केवररत्नानि ममवस्था त्वसेष
तः ॥ तथैव गजरत्नानि हत्वा देवं
द्रवारुनम् ॥ १३ ॥ क्षीरोदमयतो
क्तमश्वरत्नं ममागरेः ॥ ३ ॥ अत्र

चं.
१८

वससंशतत्प्रणिपत्यसमर्पितम् ॥ ११४ ॥
यानि चान्यानि देवेषु गंधर्वेषु रोगेषु
च ॥ रत्नभूतानि भूतानि तान्यमज्ये
वसोभने ॥ ११५ ॥ स्त्रीरत्नभूतां त्वां
देविलोके मन्यामहे वयम् ॥ सा त्व
मस्मानुपागच्छ मतो रत्नभुजो
वयम् ॥ ११६ ॥ माम्वा ममानुजां ।

वादिनिशुंभमुरविक्रमम् ॥ भजन्तं
चंचलापाङ्गिरत्नभूतासिनैः यतः
॥ ११७ ॥ परमैश्वर्यमनुलं प्राप्य सेम
त्प्रतिग्रहान् ॥ एतदुद्धासमालो
च्यमत्प्रतिग्रहतां व्रज ॥ ११८ ॥ ऋ
षिरुवाच ॥ ११९ ॥ इत्युत्क्रान्तदादे
वीगंभीरातः स्मिताजगौ ॥ उर्गभ

चं
८

गवती भद्राय ये दंधार्जने जग ॥ १२० ॥
देव्युवाच ॥ १२१ ॥ सत्सु मुक्तं त्वयाना
त्र मिथ्या किं जित्व ये दितम् ॥ त्रैलो
क्या धिपति शुभो नि शुभं प्रयापिता ह
शः ॥ १२२ ॥ किं तत्र यत्प्रति ज्ञातं मि
थ्या तत्क्रियते कथम् ॥ शूयताम
ल्प बुद्धित्वात् प्रतिज्ञाता कृता पुरा ॥ १२३ ॥

यो मां जयति संग्रामे यो मे दर्पं व्यपो
हति ॥ यो मे प्रतिबलो लोके सो मे भ
र्ता भविष्यति ॥ १२४ ॥ गदागवतं शुं
भोत्र निशुंभो वामहस्तुरः ॥ मां ज्ञि
त्वा किं चिरेणात्र पाणिं गृह्णातु मे
लघु ॥ १२५ ॥ हत उवाच ॥ १२६ ॥ अ
विलिप्त्वा सिमेव त्वं देवि ब्रूहि ममा

चं.
८१

ग्रतः ॥ त्रैलोक्यैकः पुमांस्त्रिहृदग्रे शुं
भनिशुंभयोः ॥ १२७ ॥ अन्तेषामपि दे
त्यानां सर्वदेवानवैशुधि ॥ तिस्रं तिस्रं
मुखे देवि किंपुनः स्त्रीत्वमेकिका ॥ १२८
इन्द्राद्यसकला देवास्तस्यूर्ध्वं यान
संयुगे ॥ शुभादीनां कथं तेषां स्त्री
प्रयास्यसि संमुखम् ॥ १२९ ॥ सा

त्वंगध्वमयेवोक्तापार्श्वशुंभनिशुंभ
 योः॥ केषाकध्वनिर्दूतगौरवामा
 गमिष्यसी॥१३॥ देवुवाच॥१३॥
 एवमेतद्वलीशुंभोनिंमध्यातिवी
 र्यवान्॥ किं करोमिप्रतिज्ञामेघ
 दनांलोचितापुरा॥१३२॥ सत्त्वं
 गच्छमयोक्तंतेघदेतत्सर्वमाह

१३१

चं.
८२

तः ॥ तदा च द्वा सु रेंद्रा प्र स च यु क्तं
करोत यत् ॥ १३३ ॥ इति श्री मार्क
ण्डेय पुराणे शांति के मंत्रे रे
वी मरुता मे द त सं वा हो ना म यं
च मो ध्या य ॥ ५ ॥ ओं क्रं वे वा लि के
वा ना य ॥ ओं क्रीं क्रीं कां सौं सं सः
फट् स्वाहा ॥ ओं सिंह स्यां स सि से

षरोः॥ मरेकतिशाखां चतुर्भिर्भुजैः
संघं चक्रं धनुः सिरेश्च दधतीः ने
त्रेस्त्रिभिः सोमितां॥ आम्रकांगद
हामि किं कणारणतुः॥ कांजिकं
रां नूपरां॥ दुर्गा दुर्गा हारणीः म
वतवोरन्नाल सतकुंडलां॥ द्॥ य
सं ध्याने॥ ऋषिरुवाच॥ १॥

चं.
८३

ईत्पाकर्णवचोदेव्यास्तदुतोमर्ष
पुरितः॥ समाचक्ष्य समागम्य दैत्य
राजेषु विविस्मरात्॥ २॥ तस्य हत
स्य तद्वाक्यमाकर्ण्य सुरराट् तत्
सक्रोधग्राह्य दैत्यानामर्घ्यं पंधूम्
लोचनम्॥ ३॥ हृद्यम् लोचनाम्
त्वं स्वसेनपरिवारितः॥ तामानय

वत्ताडुष्टांकेणाकर्षणविह्वलाम् ॥ ४ ॥
तत्परिज्जाणादकप्रियद्यदिवोतिष्ठते
परः ॥ सहतज्ज्योमरोवापीयक्षोगं
धर्वएवच ॥ ५ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ६ ॥
तेनाज्ञेन स्ततःपीष्टं सदैवोद्धूतं
लोचनः ॥ वृतः स्रष्टा सहस्राणाम्
सुराणां दुर्तेष्वयौ ॥ ७ ॥ सदृक्षात्तात्

चं.
८४

ततो देवी तु हि ना चल संस्थिताम् ॥ ज
गा दौ चैः प्रयाहीति मूलं शुभ नि शुभ
योः ॥ ८ ॥ न चेत्प्रीत्याद्य भवती मद्ग
तीरमुपेक्ष्यती ॥ देव्युवाच ॥ ततो व
लान्प्रयास्ये शक्ये कर्षणं निहू
लाम् ॥ ९ ॥ देव्युवाच ॥ १० ॥ हेत्यथ
रेण प्राहि तो वलवान्चल संमृतः

वलान्तयसिमा मेवंततः किंतेक
 रोमरुम् ॥ ११ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १२
 इत्यक्तः सोमपथावतां मसुरोधूम्
 लोचनः ॥ हंङ्कारैवतां मसुसाचका
 राश्विकाततः ॥ १३ ॥ अथकुधं महासे
 न्यमसुराणां तप्याश्विकम् ॥ ववर्धसा
 यकैस्नीदोस्तथाशक्तिपरस्तथैः

चं.
८५

१४ ॥ ततो धुत सटको पात्कृत्वानादं
सुभैरवम् ॥ पपाता सुरसैना यो सिं
हो देव्या सुवारुनः ॥ १५ ॥ कं श्रित्क
रप्रहारेण दैत्यानां सेनचापरात्र
आक्रांत्वा चाधरेणान्वा न्नाघान सु
महासुरान् ॥ १६ ॥ के यो चित्पाटया
मासनो को श्रानिके सरी ॥ नयान

लज्जकारेण शिरं शिक्तवान्मथ कु १७
विच्छिन्नबाहुसिरसकृतास्तेन त
थाप्ये ॥ पयोचक्रधिरं कोष्ठादन्वेषां
धुतकेसरः ॥ १८ ॥ दृष्टेन तद्वत्सर्व
द्वयं नीतं महात्मनाः ॥ तेन केशरि
णा देव्या बाहुनेनाति कोपिना ॥ १९ ॥
शुत्वा तमश्रुरं देव्या निहतं धूम्रलो

चं.
८६

चनम् ॥ बलं चक्षुषितं कृत्स्नं देवी केश
रणा ततः ॥ २० ॥ चकौ पदे त्वाधिपति
शुभः प्रसफुरिता धरः ॥ प्राज्ञाप
यामास च तौ चंडमुण्डौ महासुरौ
२१ ॥ हे चंड हे मुंड बलौ बरुभिपरि
वारितौ ॥ तत्र गच्छत गत्वा च सास
मानीतां लघु ॥ २२ ॥ केषोष्ठां कृष्य

वधावायमदिवः संसयोयुधि ॥ तदा
 शेखायुधे स्सर्वैरसुरैर्विनश्यता
 २३ ॥ तस्यां हतायां दुष्टायां सिंहैव
 विनिपातिते ॥ श्रीघ्रमागस्यां वधा तां
 गृहीत्वा तामयां मिकाम् ॥ २४ ॥
 इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे शाव
 लिके मंत्रतरे देवी महात्म्ये धृमः ।

चं.
८३

लोचनवधोन्नामवक्ष्यमो ध्यायः ॥ ६ ॥
ओं श्रं वे श्रं वालिकेवा लाय ॥ ॐ ह्रीं
हूं हूं हुं हुं : चं चं मुं डा मे स्वाहा ॥ ॐ
अर उवाच ॥ ध्याये मं रत्न पीठेषु पु
क कलि पठतां ॥ ए एव ती स्या म लां
गी नस्तु कां जि सरो जे स सी सकं ल
धरां बल कां वादि यं ती ॥ कल्यं

संवधमालानियमीति विलसद्
ल्लिकोरक्तवस्त्रं ॥ मातंगी संघ
पात्रामधुमधुविवसां ॥ चित्रको
द्रासमालां ॥ ७ ॥ सप्तमंधानं ॥ ऋ
क्षिरउवाच ॥ १ ॥ आशुप्राप्तेततोदे
ताम्र एडमुण्डपुरोगमाः ॥ चतु
रंगवल्लोपेतायपुरभुद्यतामुधाः २

चं.
८८

दृष्टुमेततोदेवीमीषद्वासां व्यव
स्थिता ॥ सिंहस्योपरि सैलेन्द्रं
हे मफितकां चने ॥ ३ ॥ ते दृष्टाताः ।
समादानुमुद्यमं चक्रुस्तथाः ॥
आक्तस्य चापासिधरास्तथान्ये
तत्समीपगाः ॥ ४ ॥ तत्कोपंचका
राश्चैरम्बिकातान्भीमप्रति ॥ को

पेनयास्यावदन्तमणीवर्णमभूतदा ५
भकुटीकुटिलातस्याललाटफल
काहुतम् ॥ कालीकरालवदना।
विनिष्क्रान्ताशिपासनी ॥ ६ ॥ विचि
त्रखट्वाङ्गधरानरमालाविभूष
णा ॥ द्वीपिचर्मपरीधानाशुष्क।
मांसातिभैरवा ॥ ७ ॥ सतिविस्ना

चं.
८६

खदनाजिह्वाललनभीषणा ॥ नि
मग्नारक्तनयनानादाश्रितदिशु
खा ॥ ८ ॥ सावेगेनामिपतिताद्या
तयंतीमरुसुरान् ॥ सैन्येतत्रसु
शरीरगामभक्षयततद्वलम् ॥ ९ ॥
पाहिर्मग्राहकृणुग्राहियोधधं।
एटासमन्वितान् ॥ समादायेकरु

स्तेमुखेचिह्नपवाभरणात् ॥ १० ॥ तथै
वयोधंतुरगैरथंसारथनासहः ॥
निःक्षिप्यवक्त्रेदसनेष्ववयन्तः ।
तिभैरवम् ॥ ११ ॥ एकंजग्राहकेशेषु
ग्रीवाग्रामथचापरम् ॥ पादाना
क्रम्यचैवान्यमुरसान्नमपोथय
न् ॥ १२ ॥ तेर्मुक्तानिचशस्त्राणिन

च.
दे.

आस्त्राणि महासुरैः ॥ मुखेन जग्रा
हरुषादसन्नैर्मथतान्निधि ॥ १३ ॥ व
लिर्नातद्वलं सर्वमसुराणां महात्म
नाम् ॥ मदर्शमक्षयश्चात्मानन्तां ।
प्राप्ता उद्यतया ॥ १४ ॥ असिना नि
रुता द्वे चित्के चिरत्नङ्गा गता डि
ताः ॥ जगुर्विनाशमसुराणां दे ।

ताग्राभिहतास्तथा ॥ १५ ॥ क्षणेनत
द्वलं सर्वमसुराणां निपातितम् ॥ द्
क्षाचण्डोभिउद्रावतां कालीमतिभी
षणम् ॥ १६ ॥ शरवर्षैर्महाभीमैभी
मादतीतां महासुरः ॥ कदाद्यामास
चक्रैश्चमुण्डितिप्लैस्महस्रणः ॥ १७
तानिचक्राण्यतेकानिविशामता ।

चं.
८१

नितनमुखम् ॥ वभुर्मेषार्कविम्बा
निमुवहूनिद्यनोदरम् ॥ १८ ॥ ततो
जहासातिरुषाभीमंभैरवनादनी
कालीकरालवज्रातर्दुर्दर्शदयानो
ज्वला ॥ १९ ॥ उत्थायचमहासिंहां
देवीचण्डमधावत ॥ गृहीत्वाचा
स्पकेशेषुशिरस्तेनासिनात्किञ्च

त॥२॥ अथ मुंडोपधावंतो दृष्ट्वा च
एतं निपाति तम् ॥ तमप्यपातयद्
मो सा खङ्गा मिहन्तं रुखा ॥२॥ हत
शेषं ततस्तेन दृष्ट्वा चेतं निपाति
तम् ॥ मुराडञ्च सुमहावीर्यदिप्तो
भजे भयातुरम् ॥२२॥ शिरश्च द
स्य काली च गृहीत्वा मुराडमेव चः

चं.
२२

गारुप्रचडाइहासमिप्रममेत्यचंडि
कां ॥ २३ ॥ मयातवात्रौपहतौचंड
मुण्डौमहापस्त्र ॥ युद्धयज्ञेस्वयेणु
मंनिप्रुमंचहनिष्पसी ॥ २४ ॥ ऋ
षरुवाच ॥ २५ ॥ तावान्नीतोततो
दृष्ट्वाचंडमुंडौमहासुरौ ॥ ३ ॥ वाच
कालीकल्याणीलालितंचण्डिका

वचः॥ २६॥ यस्माच्च एडच मुण्डच्च।
गृहीत्वा त्वमुपागता॥ चामुण्डेति
ततो लोके ख्याता देवी भविष्यसि
इति श्री मार्कण्डेय पुराणे शाबर
के मन्त्रे तरे देवी महात्म्ये चण्डमुण्ड
वधो नाम सप्तमोऽध्यायः॥ ७॥ ओम्
रुणाकरांगतरंगतादीधतक।

२७

चं.
२३

सुपुष्पवाणचाप्याः प्राणिमादिभि
रोळतां मयुरुवे रहमिते वविभात्र
येभवानिः ॥ ८ ॥ अहमध्याने ॥ ॥
धिरउवाच ॥ १ ॥ चण्डेचनिहतेदेते
मुण्डेचविनिपातिते ॥ वरुलेषु च
पौन्येषु द्विपितेषु सुरेश्वरः ॥ २ ॥
ततः कोपपराधीनचेताः शुभः

प्रतापवान् ॥ उद्योगं सर्वसैन्यानां
देत्यानामादिदेसह ॥ ३ ॥ अद्य सर्व
बलैर्देत्यां अउरिति रुदायुधाः ॥
कम्बूनां चतुराणीति निर्गोतस्य
बलैर्दत्ताः ॥ ४ ॥ कोटिवीर्याणि
पचासदसुराणां कुलानि वै
शतं कुलानि धूम्राणां निर्गण्यं

चं.
२४

तुममाज्ञया ॥ ५ ॥ कालकादौर्हृदा
मोर्षाकालकेयास्तथासुराः ॥ पु
क्षयसज्जा निधीतु आज्ञया त्वरि
तामम ॥ ६ ॥ इत्याज्ञायासुरपति
श्रुंभोभैरवसासनः ॥ निर्जगाम
महासैन्यसरुस्त्रैर्वहुभिर्वृतः ॥
आयोतंचडिकादह्नातत्सैन्य

मतिभीषणम् ॥ ज्यासनेःहरयामा
सधरणीगगनांतरम् ॥ ८ ॥ ततःसिं
होमहानादमतीवकृतवान्प ॥
धरास्वनेनतनादस्त्रिकाचोप म४
बंरुयत् ॥ ९ ॥ धनुर्ज्यासिंरुघंटा।
नांनादापूरितदिङ्मुखा ॥ तिना
देभीषणोःकालीजिह्वेविस्तारि

स ३

तानना ॥१०॥ तं निनादमुपश्रुत्वा
देत्यसैन्यैश्चतुर्दिशम् ॥ देवीसिं
हसन्तया कालीरोधैः परिवारिताः
॥११॥ एतस्मिन्तरेभूपविनाशाया
सुरद्विषाम् ॥ भवायर्मिरसिंहाना
मतिवीर्यवलाचिता ॥१२॥ ब्रह्मे
शगुरुविष्टमूर्त्तयेन्द्रस्य चरा

चं.
दे०
न०

कथः ॥ शशरेभ्यो विनिः क्रम्य।
तद्देवैश्च शिडकां ययुः ॥ १३ ॥ य
स्य देवस्य यद्देवैश्च यथा भूषणवारु
नम् ॥ तद्देवद्वित्यर्थे किरमुखा
न्यो ह्युमा ययौ ॥ १४ ॥ हंसमुक्तवि
मानाग्रे सा दास्यन्नकमंडलुः ॥ आ
याता ब्रह्मणा प्राप्तिर्ब्रह्माणी सा

चं
८६

मिधीयते ॥ १५ ॥ माहेस्वरीवृषास्तु
दात्रिभूलवरधारिणी ॥ महाहि
बलयात्राज्ञाचंद्ररेखाविभूषणा
१६ ॥ कोमारीशक्तिहस्ताचमयूर
वरमाहता ॥ योऽहमप्याययोदे
त्पानं विकाशहस्तपिणी ॥ १७ ॥ त
येववैदमवीशक्तिर्गुडोपरि

संस्थिता ॥ शङ्खचक्रगदापाङ्क
खङ्गदस्ताभुपाययो ॥ १८ ॥ यज्ञ
वाराहमनुलेखपाविश्रुतीहरेः
शक्तिं साध्याय यो तत्र वाराहं वि
श्रुतीतनुम् ॥ १८ ॥ नारसिंहीनृसिं
हस्यविश्रुतीसदृशं वपुः ॥ प्राप्ता
तत्र सदाक्षेपद्विप्रनक्षत्रसं

चं
दे०

तिः॥ २०॥ वज्रहस्ता तथैवं श्रीगजरा
जोपरि स्थिता ॥ प्राप्ता मरु स्त्रनय
नायथाशक्तस्तथैव सा ॥ २१॥ त
तः परिवृत स्नामिरीषा नो देव
शक्तिभिः ॥ रुतंतामसुरांशीघ्रं म
मप्रीत्या रुचंरिडकाम् ॥ २२॥ त
तो देवी शरीरात्तु विनिष्क्रांता ॥

निभीषणा ॥ चण्डिकाशक्तिरसु
प्राप्तिवाशतनिनादिनी ॥ २३ ॥ सा
चारुधूम्रजटिलामीषानमपिरा
जिता ॥ हतत्वंगच्छ भगवान्पा
श्रंष्टुं भनिष्टुं भयोः ॥ २४ ॥ ब्रूहिष्टुं
भनिष्टुं भंचदानवावतिगर्वितो ॥
येचान्येदानवास्तत्रमुष्टायसमु

चं.
८८

पस्थिताः ॥ २५ ॥ त्रैलोक्यमिन्द्रोत्त
भतां देवास्तु रुविर्भुजः ॥ यूयं
यातपातालं यदि जीवितुमिच्छ
थः ॥ २६ ॥ बलावलेपादपचेद्भवं
तो युष्मकोद्दिष्टः ॥ तदा गच्छत
त्पुंस्तु पच्छिवां पिषिते नवः ॥ २७
यतो नि युक्तो दैत्येन तमा देव्याणि

वंस्वयम् ॥ शिव इतीति लोकेस्मि
स्तत्तं सारख्याति मागता ॥ २८ ॥ त्रेवि
श्रुत्वा वचो देव्यां सर्वाख्यातं महा
सुराः ॥ अमर्षा पूरिता जगमुर्यत्र
कात्यानी स्थिता ॥ २९ ॥ ततः प्रथ
ममेवाग्रेण ररात्पृष्टिभिः ॥ ववर्षु दृष्टि
रुद्धतामर्षास्तो देवीममरारयः ॥ ३० ॥

चं.
८८

सा च तत्प्रहिता त्वाणा न्मूलशक्ति
परस्वधान् ॥ चिच्छेदलीलायाध्मा
नधनुर्मुक्तैर्महैषुभिः ॥ ३१ ॥ तस्या
ग्रतस्तथा काली मूलपातविदारिता
न् ॥ खड्गं द्वाङ्गं पोषितां श्वासी न्कुर्वती
व्यचरत दा ॥ ३२ ॥ कमण्डलुजला
क्षेप रुतवीर्या न्कृतौ जसः ॥ ब्रह्मा

एणिचाकरो च्छन्नूपेन येन सम्धा
वती ॥ ३३ ॥ माहेश्वरी त्रिभूलेन त
था चक्रेण वैष्णवी ॥ देव्यां जघान नृ ३
कौमारी तथा शक्त्या तिकोपिता ॥ ३४
ऐन्द्री कुलिसपातेन सतसो देव्यदा
नवाः ॥ पेनुर्विदारिताः एष्वोरुधि
रौघप्रवर्धिणः ॥ ३५ ॥ तुण्डप्रहा

रविधस्तादंष्ट्राप्रदानवदासः॥ वा
राहमूर्त्यान्पतंश्वक्रेणचविदारि
चं० ताः॥ ३६॥ नखेर्विदारितांश्वान्या
१०० नूभदायंतीमहासुरान्॥ नारसिं
हीचचाराजोनादापूरादिगम्बरा ३
अष्टाटहासेरसुरांशिवहृत्यभिदू
क्षिताः॥ पेतुः॥ एषिर्व्यापजितांस्तो

श्रवणादाय सातदा ॥ ३८ ॥ इति मातृ
गणं कुधं मर्दयंतं महासुरान् ॥ इ
क्ष्वाभुपायैर्विविधैर्नेत्रैर्देवारि
सेनकाः ॥ ३९ ॥ पलायनपरान्त ।
क्ष्वादेत्यान्मातृगणार्दितान् ॥ यो
दुमभ्याययौ कुधोरक्तबीजो महा
सुरः ॥ ४० ॥ रक्तविन्दुर्मदाभूमौ प

चं.
११

तत्पराशरीरतः ॥ समुत्पत्ततिमेदित्या
तत्प्रमाणस्तदासुरः ॥ ४१ ॥ मुमुधे
सगदापाणि रिंद्रशक्त्यामकासुरः
ततः श्रौं श्रीस्त्ववज्ञेण रक्तबीजम
ताडयत् ॥ ४२ ॥ कुलशेताहतस्या
सुतस्य शुश्रावशोऽपि तम् ॥ समु
तस्युत्ततोऽपि धास्तदूपास्तत्परा

क्रमाः॥४३॥ यावन्तःपतितास्तस्य
शिराद्रक्तविंदवः॥ तावन्तःपुरुषाः।
जातास्तद्वीर्यवत्तविक्रमाः॥४४॥
तेचापिषुषुधुस्तत्रपुरुषारक्तसं
भवाः॥ समंमातृभिरत्पुंगुंशस्त्र।
पातातिभीषणम्॥४५॥ पुनश्च
वज्रपातेनदातमस्यशिरोयदा॥४६॥

वे.
१२

वैष्णवीसमरेचैनं चक्रेणाभिजघान
रु॥ गदघाताउघामासरेन्द्रीतमसुरे
स्वरम्॥४७॥ वैष्णवीचक्रमिन्द्रस्य
रुधिरप्लावसंभवैः॥ सरुस्रणो।
जगद्व्याप्ततन्मासाणैर्महासुरैः॥४८॥
शक्त्याजघानकोमारीवाराहीचत
थासिना॥ मारुष्वरीत्रिशूलेनर

चं.
१३

लंजगत् ॥ आप्तमासीत्तो देवाभय
माजगमुक्तमम् ॥ ५१ ॥ तान्विषण्ण
न्सुरान्दृष्ट्वा चंडिका प्राकृतसत्वरम्
उवाच काली चामुंते विस्तरं वदनं
कुरु ॥ ५२ ॥ मच्छकस्रपातसंभूता
त्रक्तविन्दुमहासुरान् ॥ रक्तवि
न्दोः प्रतीक्ष्य त्वं वक्त्रेण तेन वे

गिता ॥ ५४ ॥ भद्रं यन्ती चरन्ती
उत्पन्नात्महासुरान् ॥ एवमेव दत्ता
यंदेवः दीणरक्तोगमिष्यति ॥ ५५ ॥
भद्रमाणास्त्वया चोग्रानचोत्प।
त्संपत्तिचापदे ॥ इत्युत्कर्ततो देवी तां ३
श्लेनामिजघानतम् ॥ ५६ ॥ मुखे
न काली जग्रहे रक्तबीजस्य शो।

चं.
१०४

शितम् ॥ ततो सा वा जघानाथ गद
या तत्र चंडिका मू ॥ ५७ ॥ तचा स्वावे
दनां चक्रे गदा पातो लिपि काम वि ॥
तस्या रुतस्य देह तु वरुणु आ वरणे
तम् ॥ ५८ ॥ यतस्ततस्तद्वक्त्रेण चा
मुण्डा संव्रती ष्टी ॥ मुखे स मुकु
ता ये स्यारक्त पाता न्महा सुराः

५८ ॥ तांश्च खादाथ चामुण्डा पयो
नस्प च षोणितम् ॥ देवी मूलेन
वज्रेण वाणोरसिभि रूक्षिभिः ॥ ६॥
जघान रक्तबीजं तं चामुण्डा पी
त षोणितम् ॥ सपपानमही एषे
शास्त्रसंघसमा हृतः ॥ ६॥ नी
रक्तश्च महीपाल रक्तबीजो म

च.
१५

हामुरः॥ तत स्नेहस्यमतुलम
वापुस्त्रिदशान्तप॥ ध्र॥ तेष्वामा
नगणो जातो न नर्त्त स क्म दो ह
तः॥ ६२॥ इति श्रीमार्कण्डे यप
राणोणावणिके सं च न रे दे वी
महात्म्ये व क्तवी ज व धो ना मऽ
समो ध्यायः॥ ८॥ ओं नमो भगवते वा।

लिकेवालाय ॥ रंरंरंककंकंजंजं
जंश्रीचांमुंडायै नमः फट् स्वाहा
ओं नागाधीस्वरं विष्णुरां फणिफ
णोतं सोररतावलिभास्वदेहला
तां विभकरां निभां ॥ नेत्रे नमोद्ग
सितां ॥ मासाकुंभकपालिनि
रजकराः चंद्रार्धमौलीपरां ॥

चं०
१०६

सर्वज्ञेस्वरभैरवांकनिलर्घापञ्चा
चिंतये॥६॥ नवमो ध्यानं॥ राजो।
वाच॥१॥ विचित्रमिदमारब्धानं
भगवन्भवतामम॥ देव्याश्च
रितमहोत्सं रक्तवीजवधाप्रिते
२॥ शूयश्रेष्ठामहंस्त्रोतुं रक्तवी
जेनिपातिते॥ चकारयुभोयत्क

मं निशुं भश्यातिकोपतः॥३॥ अ
धिरु वाच॥४॥ चकारकोपमनु
लेरक्तवीजेनिपातिते॥ शुंभासुरे
निशुंभश्यादते सत्ये सुचाहवे॥५॥
हत्यमान्यं मरुता सैन्यं विलोक्या
मर्षमुद्धरन्॥ अभधावनिशुंभो
यमुखायासुरसेनया॥६॥ तस्या

चं.
१७

प्रतस्तथा एषे पार्श्वयोश्च महासु
शः ॥ संदक्षौ स्य पुटां कुधा हंतुं देवी
मुपाययुः ॥ ७ ॥ आजगाम महावी
र्यः शंभोऽपि स्ववलौघतः ॥ निरुं च
चंडिकां कोपात् कृत्वा युद्धं तु मातृ
भिः ॥ ८ ॥ ततो युद्धं मतीं वासी देव्या
शंभुनिशंभयोः ॥ पारनर्यं मतीं वो

ग्रंमेघयो^वरिवर्षतोः॥८॥विच्छे
दास्तज्ज्घरांस्ताभ्यांचरिडकास्वस
रोत्करैः॥ताडयामासचाङ्गेःशुषा
स्त्रोद्योरसुरस्वरो॥१०॥निष्पुमोति
शितंस्वङ्गेचर्मचादायशुभ्रमम्
अतायन्मर्धिसिंहं देव्यावारुत
मुतमम्॥११॥ताडितेवारुनेदे

चं
१०८

वीक्षुरग्रेणसिमुतमम् ॥ निष्कुंभस्या
सुचिच्छेदचर्मचाप्यस्रचंद्रकम् ॥ १२ ॥
किन्नेचर्मणिखड्गेचपात्रिचिदोप
सोसुरः ॥ तामपस्पदिधाचक्रेच
क्रेणमिमुखागताम् ॥ १३ ॥ कोपा
ध्मातोनिष्कुंभोपशूलंजग्राहृदा
नवः ॥ आघातंमुष्टिपातेनदेवी

तच्चाप्यद्वर्णीयम् ॥ १४ ॥ आविधा
 यगदां सोषिविष चण्डिकां प्रति
 सापिदेव्या त्रिपूलेन मिन्नामसम्
 तमागता ॥ १५ ॥ ततः परं पुरुषं
 तमायां तं देवपुङ्गवम् ॥ आह
 त्पदेवी वागो धैर्यात्तमभूत्तले ॥ १६ ॥
 तस्मिन्निपतिते भूमे निषुंभे भू

चं.
१८

मविक्रमे ॥ भ्रातृयतीवसंकुहः प्र।
यद्योरुतुमन्विकाम् ॥ १७ ॥ सरथस्थ
स्तथात्पुत्रै र्हीतपरमायुधैः ॥
भुजैरस्त्राभिरतुलैर्वाप्याशेषं
वभोतमः ॥ १८ ॥ तमाद्योतंसमा
लोक्यदेवीशङ्कु मवादयत् ॥ ज्या
शब्दं चापि धनुषश्च कारातीव

असहम् ॥ १८ ॥ एरया मासकंकु
भोतिजघण्टास्थनेनच ॥ समस्त
देत्य सैन्यानां तेजोबधविधाधि
ना ॥ २० ॥ ततः सिंहमहानादे स्या
जितेभममहामहैः ॥ एरया मास
गगनगंगं तथोपदिशो द्या ॥ २१ ॥
ततः काली समुत्पत्स गगनं द्या

चं.
११.

मताडयत् ॥ कराभ्यां तन्निनादेन प्रा
कृत्य नास्तेति रोहिताः ॥ २२ ॥ अष्टाद
हासमसिर्वेषिवद्वती चकारु ॥
तैषां द्वैरसुरास्त्रं सुप्रभं कोपं परं प
यो ॥ २३ ॥ दुरात्मं स्तिष्ठति स्तेति
व्याजहारस्त्रिका यदा ॥ तदा
जयेत्यभिहितं देवैराकाससंस्थितं

तैः ॥ २४ ॥ शुभेनागत्यमाणाकिर्मुक्ता
ज्वालातिभीषणा ॥ आयातीवह्नि
कूटाभासानिरस्तामहोल्लकया ॥ २५ ॥
सिंहनादेनशुभंस्पृष्ट्वात्रलोकत्र
यांतरम् ॥ निर्घातनिस्वनेद्योरोजि
तवानवनीपते ॥ २६ ॥ शुभमुक्ता
श्चरादेवीशुभस्तत्प्रफितान्ध

चं
॥

शत॥ चिच्छेदस्वसरेरुग्रैः शतशोष
सहस्रशः॥ २१॥ ततस्माच्चण्डिकाकु
धाशूलेनाभिजघानतम्॥ सतदा
मिहताभूमौ मूर्ध्नि तोनिपपातह॥ २२॥
ततोनिशुभं संग्राह्यचेतनामानका
मुकः॥ आजघानशरैर्देवी काली
केशरिणं तथा॥ २३॥ पुनश्चाक

त्वावाहनामयुतंदनुजेश्वरः॥ च
क्रासुधेनदिति जंष्टादयामास
चण्डिकाम्॥ ३॥ ततोभगवतीकु
धोदुर्गादुर्गतितासनी॥ चिच्छे
दत्तानिचक्राणिस्वशरैस्सोपका
श्रानान्॥ ३॥ ततोनिष्कुम्भोवगे
नगदामादायचण्डिकाम्॥ ३॥

चं.
११२

भयावतवैहंतुं देत्यसेनासमावृतः
३२॥ तस्यापतत एवाष्पुगदोचि च्छेद
चंडिका ॥ खड्गेन सितधारिणा सचक्र
लंसमाददे ॥ ३३॥ शूलरुस्ततमायां
तं निशुंभममरार्दनम् ॥ हृदि विव्या
धशूलैर्न वेगाविद्धुर्न चंडिका ॥ ३४॥
भिन्नस्य तस्य शूलैर्न हृदयान्नि ।

सूतोपरः॥ महाबलो महावीर्यस्ति
हेति पुरुषो वदन्॥ ३५॥ तस्य निंक्रा
मतो देवी प्रफुल्ल स्वतन्वततः॥ शि
रश्चि च्छेदस्वङ्गेतततो सा वापत
दुवि॥ ३६॥ ततः सिंहप्रखादोग्रं
दंष्ट्रादुत्सृज्य शिरो धरान्॥ असुरां
स्नां स्नया काली शिवदूतीतया

चं.
११३

परान् ॥३॥ कौमारीशक्तिनिर्भि
न्नांकेचिन्नेसुर्महासुराः ॥ ब्रह्मा
एतिमंत्रप्रतेनतोयेनान्येनिराक्त
ताः ॥३८॥ मारुष्वरीत्रिप्रलेनमि
न्नाःपेतुस्तथापरे ॥ वाराहीतुरण्ड
घातेनकेचिचूर्णीकृताभुवि ॥३९॥
खण्डखण्डचचक्रेणवैद्यमव्यादा

नवां कता ॥ वज्रेण चैन्द्रीहस्ताग्र।
विमुक्तेन तप्यापरे ॥ ४० ॥ केचिद्विने
सुरसुरांकेचि नष्टा महाहवात् ॥
भक्षिताप्यापरे काली शिवदूती
मृगाधिपेः ॥ ४१ ॥ ईति श्री मार्क
ण्डेपुराणे शावर्णि के मंत्रे
देवी महात्म्ये तिष्ठु भवधोनाम

चं.
११४

नवमो ध्यायः ॥ ८ ॥ ओं ग्रं वे वा लिक
वा लायः ॥ ओं शां सं श्रां श्रं श्रं श्रः ह्रीं
क्लीं ह्रीं फट् ॥ ऋ धि रू उ वा च ॥ १ ॥ ओं त
प्र हे म नू चि रं र वि चं द्रि व द्रि मु त्तं ॥
कु श का स पा सि नुः र स्मे र्मु जै श्च द
धं ती शि व श न्ति रू पां का मे स्वी कु दि
म ज्ञां मि ध त्त दु ले र्वा ॥ १० ॥ द स मो ध्या

नं॥ निशुंभं निरुतं दृष्ट्वा भ्रातरं प्रा
णसमिमतम्॥ इत्यमानं बलं चैव
शुभं रुधो ब्रवीद्वचः॥२॥ बलावले
पादुसेत्वं मादुर्गे गर्वमावरु॥ अन्या
संवलमाश्रित्य युध्यसे याति मा।
निनी॥३॥ देव्युवाच॥४॥ एकैवाहं
जगत्पत्रद्वितीयाकाममाधरा॥

चं.
११५

स्तु३
पस्वेताडसमस्येवविशंत्योमद्विभू
तयः॥५॥ ऋषिरुवाच॥६॥ ततस्स
मस्तादेवो ब्रह्माणी प्रमुखा लयम्
तस्या देव्यास्तनौ जगमुरेकैवासी
तदाम्बिका॥६॥ श्रीदेव्युवाच॥ अ
हं विभूत्या वस्तुभिरिह रूपैर्यदा
स्थिता॥ तत्संदर्तमयैकेवतिष्ठा

म्याजोस्थिरोभव॥८॥ ऋषिरुवा
च॥९॥ ततः प्रववत्तेयुर्हं देवांशुं भ
स्मचोभयोः॥ पस्पतां सर्वदेवाना
मसुराणां च दारुणाम्॥१०॥ पार
वर्षे मिश्रितैरास्त्रैस्तथास्त्रैश्चैव द
रुणैः॥ तयोर्बुद्धमभूद्वयस्सर्वलो
कभयंकरम्॥११॥ दिव्यान्वस्त्राण
णि

चं.
११६

तणोमुमुचेयान्पर्याम्बिका ॥ बभं
जतानिदेत्येन्द्रस्तत्प्रति घातकर्तृभिः
१२ ॥ मुक्तानितेनचास्त्राणि दिव्या
निपरमेष्ठरी ॥ बभञ्जलीलमेवो
ग्रंद्वाकारोच्चारणादिभिः ॥ १३ ॥ त
तंशरणानैर्देवीमाञ्छादयतसो।
सुरः ॥ साधितकुपितादेवीधनु

अथ च्छेदकेषुभिः ॥ १४ ॥ किं नो ध
नुषि देतेन्द्र सन्त्याशक्तिमया ददे
चिच्छेदके देवीचक्रेण तामपस्य।
करे स्थिताम् ॥ १५ ॥ ततः खड्गमु
पादाघातचन्द्रचमानुमत ॥ अ
भ्यधावततो देवीदैत्यानामधिपे
श्वरः ॥ १६ ॥ तस्यापतत एवाशु

सं.
११७

खड्गं चिकेदचंडिकां ॥ धनुर्मुक्तं पि
ते वीर्यं च मर्मचारकं करामलम् ॥ ११७ ॥
अस्त्रं च पातयामासरथं सारथि
नासह ॥ इतास्वस्तनदादेत्यधि
न्नाधन्वा विषारथिः ॥ ११८ ॥ जग्राह
मुकुरं घोरमम्बिका निधनोद्यतः ॥
चिच्छेदापततस्तस्य मुकुरं निमि

नैष्यारैः ॥ १८ ॥ तस्यापि सो ^{भ्य} धा वन्ता
मुष्टिमुद्यम्यवेगवान् ॥ समुस्त्रिंयात
यामासहृदयेदेत्यपुङ्गवः ॥ २० ॥ दे
व्यास्तंचापिसादेवीतलेनोरस्पता
डयन् ॥ तलप्रहाराभिरुतोनिष।
पातमस्तीतले ॥ २१ ॥ सदेत्यराजः
सरुसापुनरेवतयोत्थितः ॥ ३३ ॥ उत्प

नचप्रगृह्योच्चैर्देवीगगनमास्थितः
२२॥ तत्रापिसानिराधारायुधेतेन
चं. चण्डिका॥ निमुधंस्वेतदादेत्यश्वे।
११८ चण्डिकाचपरस्परं॥ २३॥ चक्रतुःप्र
थमंमुधंमुनिविस्मयकारकम्॥ त
तोनिमुधंमुचिरं कृत्वातेनाम्बिका
सरु॥ २४॥ उत्पाद्यभ्रामयामास

चिदोपधरणीतले ॥ सक्षिप्तो धर
णी ज्ञाप्य मुष्टिमुद्यम्यवेगितः ॥ २५ ॥
अभ्यधावत दुःखात्मा च रिडकानि
धिनेच्छया ॥ तमायां तंतो देवी स
र्वदेत्यजनेश्वरम् ॥ २६ ॥ जगत्पापात्
ग्रामासभित्वा शूलेन वदसि ॥ स
गता सुः पपानोर्वा देवी श्लाघ

विद्वान्तः ॥ २७ ॥ चालयन्सकलांष्ट
ष्ट्रीसाध्विधीर्षासपर्वताम् ॥ ततः
च. असन्ममद्विरं हतेतस्मिन् दुरात्म
॥ २८ ॥ जगत्सास्यमतीवाप
निर्मलं चाभवन्ममः ॥ उत्पातमे
धाः सोल्काये आगा सं स्नेसमं
घघुः ॥ २९ ॥ सरितो मार्गवाहि ।

न्यस्तथा संस्तत्रपातिने ॥ ततो देव
 गणा स्तर्वैरुर्ध्वनिर्भरमानसाः ॥
 ३० ॥ वभूवुर्निरुतेतस्मिं गंधर्वील
 लतं जगुः ॥ अवाद्यंस्तथैवाने
 तन्तुश्रवाणरोगणाः ॥ ३१ ॥ ववुः
 पुण्यास्तथावाताः सुप्रभोभूदि
 वाकरः ॥ जज्वलुश्चाग्नयंशाः ॥

चं.
१२.

नां पां निदिग्ज नित स्व नाः ॥ ३२ ॥ इ
ति श्री मार्केण्डेय पुराणे शा ब र्णि
के मे न्वं त रे दे वी महात्म्ये दे त्य रा
ज शु भ व दो ना म द्वा मो ध्या यः
१० ॥ ॐ नमो वैवा लिके वा ला य ॥ ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं लं कीं ह्रीं फट् स्वाहा ॥ ॐ
उद धि न द्यु ति सिं दु क री ठं तु ग कु

कांतयनत्रयगतं ॥ स्मरमुखीवर
दांकुषापाणोभितिकरोप्रभजेद्ग
वनसी ॥ १॥ ऋषिरुवाच ॥ देवा
हतेतत्रमहासुरेन्द्रेसेनास्सुरा
वह्निपुरोगमास्नाम् ॥ कात्यायि
नीतुस्तुदुरिक्षलाभाद्विकाष्णि
वक्राज्जविकाषितासाः ॥ २

॥२

चं.
१२१

देवा उचुः ॥ देवि त्रय न्मूर्ति हरि त्र
प्रीद प्रणीद मा जग तो खिल स्य।
प्रणीद विष्टे स्वरि पादि विस्त्वं त्व
मी स्वरी देवि चरा चर स्य ॥ ३ ॥ आ
धार भूता जग त स्त्वं मे का म ही
स्वरूपे णा यत स्थि ता सि ॥ अ
प्यो स्व रूप स्थि त या त्व ये न दा ष्या

पतेक्तस्तमलंघवीर्धे ॥ ४ ॥ त्वं वै
हमनीयाक्तिरनन्तवीर्या विश्वस्य
वीजं परमासिमाया ॥ समो हितं
देवि समस्तमेतत्वं वैजसन्तामु
विमुक्तिहेतुः ॥ ५ ॥ विद्यास्मम
स्तास्तनवदेविभेदास्त्रियसमस्ता
सकला जगत्सु त्वयैकधारि

चं.
१२२

तमम्वद्यैतत्कातेस्तुतिस्तव्यपरा
परोक्तिः ॥ ६ ॥ सर्वभूतायदादेवी
स्वर्गमुक्तिप्रदायिनी ॥ त्वंस्तुता
स्तुतयेकावाभवंतपरमुक्तयः
७ ॥ सर्वस्यबुधिरूपेणजनस्यह
दिसंस्थिते ॥ स्वर्गापवर्गदेदे
विनाशयणितमोस्तुते ॥ ८ ॥

कलाकालादिदूषेणपरिणाम
प्रदायिनी ॥ विस्वस्योपरतौषा
केनारायणितमोस्तुते ॥ २ ॥ स
र्वमंगलमंगलेषुशिवेसर्वाष्टी
साधिके ॥ शरणेन्रविकेजोरि
नारायणितमोस्तुते ॥ १० ॥ श
रणागतदीनार्तपरित्राणप

चं.
१२३

राघणो ॥ सर्वस्वार्तिहरेदेवीनारा
यणिनमोस्तुते ॥ १२ ॥ हंसयुक्त
विमानस्येवशाणीरूपधारि
णी ॥ कोसांभद्वरितेदेवीना
रायणिनमोस्तुते ॥ १३ ॥ त्रिष्णू
लचंद्रादिधरेमहाव्यसम्भवारु
नी ॥ माहेश्वरीस्त्रिरूपेणनारा०

१४ ॥ मयूरकु कुटवते महापात्ति धरे
नद्ये ॥ कौमारीरूप संस्थाने नारायि
शानमो स्तुते ॥ १५ ॥ शार्ङ्ग चक्रगदा
शार्ङ्ग गृहीत परमायुधे ॥ अशीर
ब्रह्मबीरूपे नारायणानमो स्तुते
१६ ॥ गृहीतो ग्रमहाचक्रैर्दंष्ट्रो धृत
वसुंधरे ॥ वाराह रूपिणि शिवेना

चं.
१२४

राघणानमोस्तुते ॥ १७ ॥ नृसिंहरूपे ।
गोम्रेणरुतुदैत्यान्कतोद्यमे ॥ त्रैलो
क्यत्राणसहितेनारायणानमोस्तुते
१८ ॥ किरीटनिमहावज्रसरुस्त्रनय
नोज्वले ॥ नृत्राणरुदेचंद्रिनाय
णानमोस्तुते ॥ १९ ॥ शिवदूतीस्वर
पेणरुतुदैत्यमहावले ॥ घोररुपे ।

महारावे नारायणि नमोस्तुते ॥ २० ॥
दंष्ट्राकमलवदने शिरोमालाविभू
षणो ॥ चामुण्डे मुंडमथने नमः ॥ २१ ॥
लक्ष्मीलज्जे महाविद्ये अर्धे पुष्टि
स्वर्धे ध्रुवे ॥ महाराज्ञि महाविद्ये ना
रायणि नारायणि नमोस्तुते ॥ २२ ॥
मेधे स्वरस्वती वरे भूति वाग्भूतिता

चं.
१२५

मसी ॥ निघते त्वं प्रसीद घो नाराय
णी नमोस्तुते ॥ २३ ॥ सर्वतः पाणि
पादांते सर्वतो दिशि रोमुखि ॥ स
र्वतः स्त्रवणे घ्राणे नारायणि नमो
स्तुते ॥ २३ ॥ सर्वस्वरूपे सर्वस्य सर्व
शक्ति समन्विते ॥ भये भस्त्राहि नो
देवि दुर्गे देवि नमोस्तुते ॥ २४ ॥ ए

ततेवदनं सोमं लोभनत्रयभूषित
मू॥ पातुनः सर्वभीतिभ्यः कात्याय
नीनमोस्तुते ॥ २६ ॥ ज्वालाकरालमु
त्पुग्रमसेषास्तुरस्सदनमू॥ त्रिशूलं
पातुनोभीतेभद्रकालीनमोस्तुते ॥ २७ ॥
दिनस्तिदेत्यतेजांसिस्थनेनापूर्य
थाजगत् ॥ साधंटापातुनोदेविषा

चं.
१२६

वेभ्यो न संसृता निवः ॥ २८ ॥ असुरास्त
ग्वसायं कचर्चितस्तेकरो ज्वलः ॥
शुभाय खड्गो भवतु चण्डिके त्वां न ता
वयम् ॥ २९ ॥ रोगान्सेषान्पहंस्मिन्नु
ष्टारुष्टानु कामान्सकलान्भीष्टान्
न् ॥ त्वामाश्रितान्तेन विपन्नराणां
त्वमाश्रिताद्याप्रयत्नां प्रयान्ति ॥ ३० ॥

एतत्कृतं यत्कदमं च पाद्यधर्मद्विषां
देविमहासुराणाम् ॥ रूपैरनेकैर्वरु
धात्ममूर्तिं कृत्वा त्विकेतत्प्रकरोति
कान्पा ॥ ३१ ॥ विद्यासुरास्त्रेषु विवे
कदीपेष्टाद्येषु वाक्येषु च कात्वद
न्या ॥ समत्वगतेति महांधकारे वि
भ्रामयस्पेतदतीव विषमम् ॥ ३२

चं.
१२०

रत्नांसि यत्रैग्नविद्याश्च नागा यत्र
रयोदसु वलानि यत्र ॥ दावानलो
यत्र तप्याब्धिमध्ये तत्र स्थिता त्वं
परिपासि विप्रम् ॥ ३३ ॥ विप्रैस्वदि
त्वं परिपासि विप्रं ॥ विस्वामिका
धारयसीति विप्रम् ॥ विप्रैश्च वन्द्या
भवन्ती भवन्ति विश्वाश्च प्रायेत्त्वयि

भक्तिनम्रा ॥ ३४ ॥ देवी त्रिसीदप
रिपालयनो रिभीर्तेर्नित्यं यथा
सुखादधुनैव सद्यः पापानि स
र्वजगतां प्रसमं नयास्तु उत्पात
पाकजनितां श्रमहो वसर्ग नू
३५ ॥ जगतां प्रसीदत्व देवि
विश्वार्तिहरिणि ॥ त्रैलोक्यवा

चं.
१२८

सिनामीकेलोकानां वरदाभव ३६
देवुवाच ॥ ३७ ॥ वरदाहं सुरगण
वरं नमनसेच्छथ ॥ नं वराधु
प्रयध्नामि जगतामुपकारकम्
३८ ॥ देवाकुचुः ॥ ३९ ॥ सर्ववाधा
प्रणमनं त्रैलोक्यस्याखिले स्व
दि ॥ ४० ॥ एवमेव त्वया कार्यं मम

द्वैविनभानम् ॥ देवुवाच ॥ ४१ ॥
वेवस्वते तरे प्राप्ते अस्मा विंशति
मे युगे ॥ पुंभो निपुंभशौवान्पावु
त्सत्स्येते महासुरौ ॥ ४२ ॥ नंदगो
पगृहे जाता ययो दागर्भसंभूवा
तत्तस्मै नायायिष्यामि विंध्या च
लनिवासिनी ॥ ४३ ॥ पुनरप्यति

चं.
१२५

सैद्रणक्षपेणष्टथीवीनसे॥ अव
तीर्थहनिष्पामिवैप्रतांस्तुदानवा
नू॥४४॥ भक्षयंत्वाश्वातानुग्रान्ते
प्रचितान्महासुरा॥ रक्तदंताभ
विष्मन्तिदाडिमीकुसमोपमाः॥
ततोमां देवतास्वर्गमर्त्यलोके च
मानवाः॥ स्तुवंतो व्यभूरिष्मन्ति

४५

सततं रक्तदंतिकाम् ॥ ४६ ॥ भूयश्च श
तवार्षिक्या मना ब्रह्मामनं भसि ॥
मुनभिः संस्तुता भूमौ संमविष्वा
मिषो निजा ॥ ४७ ॥ ततः पातेन नेत्रा
णां निरीक्ष्या मिथन्मुनीन् ॥ की
र्तिष्विष्वांति मनुजां प्राप्ता दीप्ति
मां ततः ॥ ४८ ॥ ततो हि मखिलं लोकं

चं
१३

मात्मदेहसमुद्भवैः॥ भविष्यामिसु
रासाकैयवर्षैः प्राणधारकैः॥ ४८
शांकंभीतिविष्णानिजदायस्या
म्यहंभुवि॥ तत्रैवचहनिष्पामि।
दुर्गमाहंमहारम्भू॥ ४९॥ दुर्गादेवी
तिविष्णानिजत्मेनामभवितीति॥ ५०
नम्याहंयदाभीमंरूपंक्रत्वाहिमा

चले ॥ ५१ ॥ रक्षांसि महयिष्यामि मु
नी नोत्राणि कारिणान् ॥ तदा मां मु
नयस्सर्वे स्तोत्रं त्वानम्रमूर्तयः ॥ ५२ ॥
भीमादेवीति विख्यातं तन्मे नाम भ
विष्यति ॥ यदा रुणक्षस्ते लोक्ये म
हाबाधो करिष्यति ॥ ५३ ॥ तदा हं भ्रा
मरं रूपं कृत्वा संरम्भे यद्यदम् ॥ ३

चं.
१३१

लोकस्य हि तार्थ्यं यवधिष्मामि महा
सुरम् ॥ ५४ ॥ भ्रामरीति च मां लोका
स्तदा स्तोत्रं निसर्वदा ॥ इत्थं यदा य
दा वाधादानवो न्या भविष्यति ॥ ५५ ॥
तदा तदा वतीर्या हं करिष्याम्यरि सं
क्षमम् ॥ ५६ ॥ इति श्री मार्कण्डेय
पुराणे शावर्णि के मंत्रे तदेव

हा त्पेना रा घ ण स्तु ति नी म एका द
शो ध्या यः ॥ ११ ॥ ओं शं वे वा लि के वा
ला य ॥ ओं ह्रीं श्रीं लीं सौं न मः राजा
रा जे श्वरी स्वाहा ॥ श्री देव्य उवाच ॥
ओं वि द्यु द्ना म स म न्न मं भां मृ ग पति स्तु
ति स्था ता मि श्र णं क र व लि खे य वि
स र्वा ॥ श्र्या पं दुरां त र्त्त नं रु स्ते शु क्र

चं.
१२२

गदांसिषेष्टविसखां ॥ श्रुत्वा पंचदुरांतर्त
नं विभ्राणां गनात्मको ससिधरा दुर्ग
त्रिनेत्रां स्मरेत् ॥ १२ ॥ द्वादसध्याने ॥
ऋषिरुवाच ॥ देव्युवाच ॥ १ ॥ ए
भिस्तैर्ध्यामां नित्यं सौख्यं ते यस्त
माहितः ॥ तस्याहं सकलां वांछां श
मयिष्याम्यसंशयः ॥ २ ॥ मधुकैटभ

नास्तं च महिषासुरनास्तनम् ॥ कीर्ति
विष्पति येन हृदयं शुभनिशुभयोः ॥
३३ ॥ अस्मिन् च चतुर्दशमं नवमं चै
कचेतसः ॥ श्रीष्पति चैव ये भक्त्या म
म महोत्पत्तम् ॥ ४ ॥ नत्तेषां दुष्कृतं
किं चिदुःकृतो न्यायचापदः ॥ १ ॥ भ
विष्पति न दारिद्र्यं न चैवैष विद्यो ज

चं.
१३३

तम् ॥ ५ ॥ शत्रुतो न भयं तस्य दस्युतो
वानराजितः ॥ न शस्त्रो न ह्यथैतौ यौ
घातकदाचित्संश्रविष्यति ॥ ६ ॥ तस्या
न्ममैतन्माहात्म्यं पठितव्यं समाहि
तेः ॥ श्रौतव्यं च सदा भक्त्या परं स्वस्य
यनं महत् ॥ ७ ॥ उपसर्गिनसेषां ससु
महामारी स मुद्गवान् ॥ तथात्रिवि

धि सुत्पार्त महोत्सवं समयेन्मम ॥
यत्रैतत्पश्यते समग्नितमाद्यतने
मम ॥ सदा तद्विमोक्षमिसान्निध्यं
तत्र मे स्थितम् ॥ ८ ॥ बलिप्रदाने
जायामग्निकार्यमहोत्सवे ॥ सर्व
ममेतच्चरितं मुञ्चार्थं यावमेव च
१० ॥ ज्ञानता ज्ञानता वापि बलिप्र

चं
१३४

जां तथोक्तोम् ॥ प्रतीच्छिष्यामहं
ग्रीत्वा बहिर्दोमं तथा कृतं ॥ ११ ॥ रा
रत्काले मरुता पूजा क्रियते याचवा
र्षिकी ॥ तस्यां समैतन्महोत्सवं पृत्वा
भक्ति समन्वितः ॥ १२ ॥ सर्वजाधा
विनिर्मुक्तो धनधान्य समन्वितः ॥
मनुष्यो मत्प्रसादेन भविष्यति न सं

सद्यः ॥ १३ ॥ शुक्लाममैतन्महात्म्यं
तथा चोत्पन्नमशुभाः ॥ पराक्रमं
चमुधेयुजायते निर्भयं शुमान्
१४ ॥ रिपवः संदायंतीति कल्पा
शां चोपपद्यते ॥ नन्दते च कुलं पुं
सो महात्म्यं मम स्तब्धनाम् ॥ १५ ॥
शान्तिकर्मणि सर्वत्र तथा दुःखम्

चं.
१३५

दर्शने ॥ ग्रहपीडासुचोग्रासुमहा
त्पंश्रणध्यान्मम ॥ १६ ॥ उवसर्गाः
शमं योतिग्रहपीडाश्रवदारुणाः
दुःस्वप्नचन्द्रमिहृष्टस्वस्वप्नमुप
जायते ॥ १७ ॥ बालग्रहामिभूता
नां बालानां शान्तिकारकम् ॥ सं
घातभेदे च नृणां मित्रीकरमुज
॥ १८ ॥

मम ॥ १८ ॥ दुर्जाना नाम सेवा रागा बलहा
निकरं परम् ॥ रक्षोभूति विषा चानां
पठनादेवनाथानम् ॥ १९ ॥ सर्वममैत
न्महिम्नं मम सन्निधिकारकम् ॥ प
शुपुष्पा र्धधूपेष्ट्यं न्धर्षे स्तपो न
मेः ॥ २० ॥ विप्राणां भोजनं हेमं प्रो
क्षणीये रह निर्मिशम् ॥ अन्येष्ट्यं वि

च१

विद्येर्भगेंप्रदानैर्वन्सरेणया ॥ २१ ॥

चं.
१३६

प्रीतिर्मेक्रियतेसास्मिन्सकृत्सूरि
तेष्पुते ॥ शुतंहरितिपापानितपापारो

गंप्रयच्छति ॥ २२ ॥ रत्नांकरौत्तुभू

तेभ्योजन्मनांकीर्तनंमम ॥ युध्येषु
चरितंयन्मेदुष्टदैत्यनिवर्हणाम् ॥ २३ ॥

तस्मिंश्चुतेवैरिक्तंभयंपुंसांन

जायते ॥ युष्माभिस्तुतयो याश्च
याश्च त्रसुर्भिभिस्तुतः ॥ २४ ॥ ब्र
ह्मण चक्रतास्तास्तुप्रयच्छति
शुभमितिम् ॥ अरण्ये प्रांतरे वापि
दावाग्निपरिवारितः ॥ २५ ॥ दस्यु
भिर्वीर्यतः शून्ये गृहीतो वापि श
त्रुभिः ॥ सिंहव्याघ्रानुपातो वा व

चं.
१३७

नेवावनरुस्मिः ॥ २६ ॥ राज्ञाकथेन
वाज्ञाज्ञोवर्धोबंधगतोपिवा ॥ अर्धु
र्हितोवातेनस्थितप्योतेमहार्ण
वे ॥ २७ ॥ पतन्मुवापिषास्त्रेयुसंग्रा
मेभसदारुणे ॥ सर्ववाधासुघोरा
मुवेदनाभर्दिज्ञोपिवा ॥ २८ ॥ स्मर
न्ममैतच्चरितंनरोमुच्येतसंकटात्

ममप्रभावान्तिहाद्यर्दस्मबोवैरि
रास्तथा ॥ २० ॥ दूरादेवपस्तायते।
स्मरतश्चरितंमम ॥ २१ ॥ ऋषिरु
वाच ॥ २२ ॥ इत्युक्तासाभगवतीच
ण्डिकाचण्डिका विक्रमा ॥ पश्यतामे
नदेवानांतत्रैवांतरधीयता ॥ २३ ॥
तेपिदेवानिरातङ्गस्वाधिकारान्

चं.
१२८

थापुरा ॥ यज्ञभागभुजस्सर्वचक्रुर्वि
निहतायः ॥ ३३ ॥ दैत्याश्चदेव्यानि
हन्तेऽमुंभेदेवरिपोयुधि ॥ जगद्विध्वंसि
केतस्मिन्महोग्रेतुलविक्रमे ॥ नि
ःशुंभेचमहावीर्यसेवांपातालमा
ययुः ॥ एवंभगवतीदेवीसानित्या।
पिपुनःपुनः ॥ ३४ ॥ संभूयकुरुते

भूपजगतं परिपालनम् ॥ त्वमेतत् ।
नमो ह्यते विप्रं प्रो व विप्रं प्रस्तुयते ।
३६ ॥ सायाचिनाचविज्ञानं तु ह्यारि
धिं प्रयच्छति ॥ आप्नोत येन तस्य क
लं ब्रह्माण्डं मनुजेष्वर ॥ ३७ ॥ महा
कल्पामहाकाले महामारी स्वस्त्य
पया ॥ सैव काली महामारी सैव

चं.
१३८

सृष्टिर्भवत्पजा ॥ ३८ ॥ स्थितिकरो
तिभूतानां सैव काले सनातनी ॥ भ
वकाले नृणां सैव लक्ष्मीर्बद्धिप्रदा
गृहे ॥ ३९ ॥ सैव भवेत्तदालक्ष्मीर्वि
नासायोपजायते ॥ स्तुता संपूजि
ता पुष्पैर्धूपगंधादिभिस्तथा ॥ ४० ॥
ददाति वित्तं पुत्रांश्च मतिं धर्मं तथा

शुभं ॥ ४१ ॥ ई ति श्री मार्कण्डेय पुरा
लोपा ब र्णिते संतत्त रे देवी मन्त्र
नये भगवती वाक्य नाम द्वादशो
ध्यायः ॥ १२ ॥ ओं श्रीं बालिके बाला
य ॥ ओं ऐं ह्रीं श्रीं लीं ह्रीं फट् स्वाहा ॥
ऋषि रउवाच ॥ १ ॥ ओं बालाकी यु
तभास्वरं त्रिषत्रयनां मंदस्मृतौ

चं.
१४

यन्मुखां राजप्र्यंद्रकलाधरां सुक
वरीप्रख्यालिखिंदाकुली ॥ कस्तु
रीतिलकां घनस्तभरोपासांकुणो
चेदाव ॥ कोदंडेकुसमेषु मेज्जुदध
तीरुत्तावुजां स्ताभजे ॥ १३ ॥ त्र
विरुत्तावच ॥ १ ॥ एतते कथितं भू
पदेवीर्भर्तृत्पमुत्तमम् ॥ एवं प्रभा

वासादेवीययेदं धार्यते जगत् ॥ २ ॥
विद्या तथैव क्रियते भगवद्विदुः।
मायया ॥ तथा त्वमेवैष पश्यत
ये वान्ये विवेकिनः ॥ ३ ॥ मोक्षं ते मो
हिताश्चैव मोक्षं चोपति चापरे ॥
तामुपैहि महाराज परं परमेश्व
र ॥ ४ ॥ आराधिता सर्वान्तरां मो

चं.
१४१

गस्वर्गपवर्गदा ॥ ५ ॥ मार्कंडेय उवा
च ॥ ६ ॥ इति तस्य वचं श्रुत्वा सुरार्थं स
नराधिपः ॥ ७ ॥ अणि अत्यमरुभा गं
तु मृषिं संसितव्रतम् ॥ निर्विर्णो
ति मरुते नरा उपा परुरगो न च ॥ ८ ॥
जगाम सद्यस्तपसे सच त्वेषो म
हामुने ॥ सन्दर्शितार्थमम्बाया नदी

उलिन संस्थितः ॥ ८ ॥ सच वैश्वस्त
पस्ने वेदेवी स्मृत्तं परं जपन् ॥ नौत
स्मिन्फुलने देव्यां कत्वा मूर्तिं महीम
यी ॥ १० ॥ गार्हगां च क्रतुस्तस्यां पुष्प
धूपाग्नि तर्पितैः ॥ निराकारैश्च ता
रास्तन्मनस्कैः समाहितैः ॥ ११ ॥
ददतु स्तोत्रलिं चैव निजगात्रा स्मृ

चं.
१४२

मुद्विताम् ॥ एवं समाराधयन्तोस्त्रि
भिर्वर्षैर्यन्तात्मनोः ॥ १२ ॥ परितुष्टा
जगधात्री प्रत्यक्षं ग्राह्यं चण्डिका च
१३ ॥ देवुवाच ॥ १४ ॥ यत्प्राप्यते त्वया
भूपत्यया च कुलनन्दन ॥ मतस्त ॥
प्राप्येतां सर्वं परितुष्टा ददामि ते
१५ ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ १६ ॥ ततो

वनेन पोर राज्यमविभ्रं स्य न्य जन्मते
अत्रैव च निजं राज्यं रुत एा नुवलं व
लात् ॥ १७ ॥ सोपि वै एष सत्तो ज्ञानं
वने निर्विण मानसः ॥ ममत्वे ह मि
ति प्राज्ञस्य संगविच्युति कारकम् १८
प्रीदुष्युवाच ॥ १८ ॥ स्वल्पैरेहो मि
र्ह पते स्त्वं राज्यं प्राप्स्यते भवान् ॥ २०

चं.
१४३

हत्वारिष्टन्स्वलितंतवतत्रमवि
ष्यति ॥ २१ ॥ मत्तश्चभूमसंप्राप्यजा।
न्मदेवाहिवस्वतः ॥ २२ ॥ सावर्णि
कोमनुर्नामभवान्मुविमविष्यति
२३ ॥ वैश्यवर्षत्तुमाद्यश्चवरोस्म
तोमिवांष्टितः ॥ २४ ॥ तंमयधृ
मिसंसिद्धौतवज्ञानंमविष्यति

२५

मार्कण्डेय उवाच ॥ २६ ॥ इति दत्वा
तपोर्देवी यथाभिलिखितं वरम्
वभूवात्तर्हि तासद्यो भक्त्या ताभ्या
मभिस्तुता ॥ २७ ॥ एवं देव्या वरं ल
ब्धा सुरैः क्षत्रियैर्महर्षिभिः ॥ सूर्या
जन्म समासाद्य सावर्णिर्भवि
तामनु ॥ २८ ॥ इति श्रीमार्कण्डे

चं.
१४४

य ए रा गो शा व र्णि के मन्त्रं त रे दे
गी म हा त्म्ये स्तु र ए वे ष्ण व र प्र
दा नो ना म त्रि यो र शो १३ ध्यायः
१३ ॥ ओं अं वे अं वालि के बालाय
ओं ऐं ह्रीं लीं श्रीं सौ नमः फट्
स्वाहा ॥ ओं अं वे अं वि के अं वाल
के न मा म य त क श्चि नः स्वरो ।

स्व स्वकः स्वभद्रकां कां पीलवा
सि स्याद्वा ॥ इति पूर्णरुति सं पूर्ण
समाप्तम् ॥ इन्द्रोवाच ॥ ईश्वरी
नामसा देवी देवतै समुदाहृता
गौरी शांके भरी देवी दुर्गा नामै।
न विप्रता ॥ १ ॥ कात्यायनी मरु
देवीः चंडघंटा मरुतपा ॥ गा

चं.
१४५

घत्रीचापसावित्रीब्रह्माणीब्रह्म
वादिनी ॥ २ ॥ नारायणीभद्रका
लीरुद्राणीकहमपिंगुला ॥ अग्न
ज्वालाभौद्रमुष्ठीकालरात्रीतप
स्वनी ॥ ३ ॥ मेघस्वामासहस्वादी
विकटोमीविकोदरी ॥ महोदरी
मुक्तकेणीघोररूपामहाबला

५ ॥ अतिस्त्रतधरामेधाविद्या
लक्ष्मीसरस्वती ॥ अनंताविज
घातुर्णमानस्तोषापरजिता ॥ ६
भवानीपार्वतीरुर्गहेमवन्तवि
काशिवा ॥ यतीर्नमपदेदिव्येस्तु
ताम्राक्रेणधीमता ॥ ७ ॥ आवर्तन
सरस्वत्ये लभते बार्धतं फलं ॥ सि

चं.
४६

धिपीठगिरौरमोसिद्धक्षेत्रे सुराल
ये ॥ ८ ॥ दसावर्ते पठेद्यस्तुभूमणाई
नरः शुचिः ॥ स्वप्ने मूर्तिमयी देवी
वरदां सोपपश्यति ॥ ९ ॥ विद्या
पीलभते विद्याः धनार्थी विपुलं
धनं ॥ इच्छाकामंतु कामार्थी धर्मा
पी धर्ममहात्म ॥ १० ॥ सायं प्रातर्प

ठनित्पंषामासेः सिधरु च्यते ॥
येवांक्वितं मनुष्याणां लभ्यते ना
त्र संसयः ॥ ११ ॥ सर्वसिधमवा
प्नोति इन्द्राक्षीनामकीर्तितं ॥ इ
न्द्राण कथ्यते स्तोत्रं जपत्वा वा
तकनासनः ॥ १२ ॥ इति श्री ई
न्द्राक्षी स्तोत्रं संपूर्णं समाप्तम्

चं.
४७

ॐ अहं रुद्रेभिर्वसुभिश्चरामहमा
दित्यैरुतविष्णवेदेवे ॥ अहं मित्रा
वरुणोभाविभर्मरुमिंद्राः गनी
अरुमश्विनोभा ॥ अहं सोममा
रुते सविभर्मरुतवस्यारमुतए
षणंभगं अहंदधामिद्रवणंरु
विष्मते सुजाव्येयाजयमानाय

सुन्यतेः ॥ अहंराक्षीसंगमनीवस्
नाचकितुषीजयमायज्ञायानां ॥
तामादेवात्मदधुः पुरुजाम्भूरिस्था
जाम्भूर्यवेष्टायंती ॥ मयासोऽत्रा
न्ममतेषोविषस्यंति यः प्राणि
निषईष्ट एतुक्तं ॥ अत्र मंतवो
मांत उपक्षिपंती शुधिषुतश्च

चं

१४८

वंतेवदामिः ॥ कणोमिब्रह्मरांज
मर्षितं सुमेधं ॥ अहं रुद्राय धन
रातनोमीब्रह्मद्विषेण मेहंत वायु
अहं जनाय समदं कणोमहं द्यावा
एषि वीष्ठा विवेशा ॥ अहं सुवेपि
तरमस्य मूर्ध्नि मम योनि रस्यां तः
समुद्रेः ॥ ततो विजिज्ञे भुवनात्

142
विश्वोतामूद्यां वर्ष्मणो पस्पृणा
मिच्छद्मेव वात इव जवाम्पार
भमाणा भुवनाति विश्वापरोदि
वापरएता एयिव्येतावतीनासं
भूवः ॥ १ ॥ देवीस्तुक्तं परंजये ॥ ॐ
ह्रीं ह्रीं ह्रीं ॥ इति श्रीदेवीस्तुक्तं सं
सर्गं समाप्तम् ॥ शुभमस्तु ॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

पह पाशाविदमहे देवक शप
धिमहि तना पर प्रचा दसा त
इति पर वलिमने १॥

CC-0 Panjab University Chandigarh. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

